

Studerandes sysselsättning 2017

Myndigheten för yrkeshögskolan

Examinerade från yrkeshögskolan 2016

Myndigheten för yrkeshögskolan

Dnr: MYH 2017/852

ISBN-nr: 978-91-88619-17-4

Västerås 180207

Tabeller och diagram är utarbetade av Myndigheten för yrkeshögskolan.

Foto omslag, sid. 9: Scandinav bildbyrå. Foto sid. 18, 22, 32: AGoodID.

Förord

Utbildningar inom yrkeshögskolan ska tillgodose arbetslivets behov av kvalificerad arbetskraft. Det är därför angeläget att följa upp yrkeshögskoleutbildningars resultat och effekter utifrån såväl ett individ- som ett samhällsperspektiv.

I denna rapport redovisas resultaten från en enkätundersökning som belyser examinerades sysselsättning 2017, året efter att de studerande examinerats från yrkeshögskolan. Syftet med rapporten är att redovisa hur väl utbildningarna tillgodoser arbetslivets behov av kvalificerad yrkesutbildad arbetskraft.

Västerås i februari 2018

Thomas Persson
Generaldirektör

Innehåll

Förord	5
Innehåll	6
Sammanfattning	8
1. Inledning	10
1.1 Bakgrund och syfte	10
1.2 Population	10
1.3 Datainsamling	10
1.4 Så redovisas och läses resultaten	10
2. Yrkehögskoleutbildning ger jobb	12
2.1 Andelen i arbete - högsta hittills	12
2.1.1 Data/IT och Teknik och tillverkning ökar	12
2.1.2 Skillnaderna mellan olika grupper jämnas ut efter examen	14
2.1.3 Resultat per region och län	15
2.1.4 Hälften arbetar hos arbetsgivare där de gjort LIA - få återgår till tidigare arbetsgivare	16
2.1.5 Många får arbete fort	17
2.1.6 Merparten anser att utbildningen var en förutsättning för att få arbete	17
2.1.7 Majoriteten använder sig av det de lärt sig under utbildningen	17
2.1.8 Mer kvalificerade arbetsuppgifter efter utbildning	18
2.2 Arbetets överensstämmelse med utbildningen på samma nivå som 2016	19
2.2.1 Ingen förändring inom områdena jämfört med 2016	19
2.2.2 Få könsskillnader inom utbildningsområdena	20
2.2.3 Överensstämmelse inom regioner och län	21
2.3 Examinerade har positiva upplevelser av utbildningen	22
2.3.1 Nio av tio har fått lära sig det de behöver	22
2.3.2. Nio av tio är nöjda med utbildningen	22

3. Utbildningsområden	23
3.1 De fem stora utbildningsområdena	23
3.1.1 Data/IT	23
3.1.2 Ekonomi, administration och försäljning	24
3.1.3 Hälso - och sjukvård samt socialt arbete	25
3.1.4 Samhällsbyggnad och byggteknik	26
3.1.5 Teknik och tillverkning	27
3.2 Mellanstora utbildningsområden	28
3.2.1 Hotell, restaurang och turism	28
3.2.2 Kultur, media och design	29
3.2.3 Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske	30
3.2.4 Transporttjänster	31
3.3 Små utbildningsområden	32
4. Avslutande reflektion kring resultaten	33

Sammanfattning

Utbildningarna i yrkeshögskolan ska svara mot behovet av kvalificerad arbetskraft med eftergymnasial yrkesutbildning i arbetslivet. Det är därför viktigt att följa upp hur det går för de examinerade efter deras examen.

Några av de frågor som myndigheten ställer i sin årliga undersökning är; Har du ett arbete? Överensstämmer arbetet med din utbildningen? Är du nöjd med din utbildning?

Rapporten är en sammanställning av 2017 års resultat och avser examinerade 2016.

Några av de viktigaste resultaten:

- **Andelen i arbete är den högsta hittills**

Andelen examinerade som har arbete året efter sin examen har legat både högt och stabilt under många år och 2017 noterades den hittills högsta nivån, 93 procent.

- **Ökning inom två områden förklarar den ökade andelen i arbete**

En ökning av andelen i arbete inom de två utbildningsområdena Data/IT och Teknik och tillverkning förklarar ökningen av det totala resultatet.

- **Skillnader mellan vissa grupper jämnas ut efter examen**

De skillnader som fanns mellan kvinnor och män vad gäller andelen som hade arbete före utbildningen jämnades ut efter. Likaså utjämnades de skillnader som fanns mellan olika åldersgrupper.

Däremot finns det fortfarande skillnader mellan inrikes födda och utrikes födda. Inrikes födda hade i högre grad ett arbete både före och efter utbildningen.

- **Vissa könsskillnader inom utbildningsområden**

Vissa könsskillnader förekommer inom utbildningsområdena vad gäller andelen som har arbete året efter sin examen.

Inom Ekonomi, administration och försäljning samt inom Hotell, restaurang och turism har kvinnor i högre grad än män ett arbete året efter examen. Inom Teknik och tillverkning är resultatet det omvända.

- **Drygt hälften arbetar hos en arbetsgivare där de genomfört LIA-kurs**

Drygt hälften av de examinerade som har arbete hade genomfört någon LIA-kurs hos sin nuvarande arbetsgivare, 52 procent. Det är i likhet med förra året.

- **Många får arbete fort**

Majoriteten av de examinerade som hade arbete hade fått det snabbt. Redan innan utbildningen avslutades eller senast inom en månad efter examen hade närmare 80 procent ett arbete. Det är en högre andel än förra året. Inom ett halvår hade 92 procent fått ett arbete.

- **Överensstämmelsen mellan arbete och utbildning är på samma nivå som 2016**

Andelen examinerade som uppgett att de hade ett arbete som överensstämde helt eller till största delen med utbildningen är i nivå med 2016 och den högsta hittills, 68 procent.

- **Nio av tio examinerade är nöjda med utbildningen som helhet**

Nio av tio examinerade uppger att de är nöjda med sin utbildning som helhet vilket är detsamma som tidigare år.

Det finns ingen skillnad i nöjdhet mellan kvinnor och män. Inte heller bland åldersgrupperna eller mellan inrikes födda och utrikes födda. Däremot finns det en viss variation mellan utbildningsområdena.

2017 års resultat är de bästa hittills

Andelen examinerade som har arbete året efter examen och som har ett arbete som överensstämmer helt eller till största delen är de högsta hittills, 93 procent respektive 68 procent.

1. Inledning

1.1 Bakgrund och syfte

Att regelbundet följa upp hur det gått för de som har examinerats från yrkeshögskoleutbildningar och vilken sysselsättning de har efter sin examen är viktigt för att se hur väl utbildningarna tillgodoser arbetslivet med kvalificerad arbetskraft.

Rapporten belyser de examinerades situation på arbetsmarknaden året efter deras examen. Årets rapport avser de som examinerades 2016. Till rapporten publiceras även tabeller med mer detaljerad statistik på myndighetens webbsida under myh.se/statistik.

Syftet med undersökningen är framförallt att:

- beskriva de studerandes sysselsättning året efter deras examen,
- följa utvecklingen över tid både när det gäller sysselsättning, överensstämmelsegraden mellan arbete och utbildning och nöjdheten bland de examinerade och
- användas som underlag i återrapporteringar.

De två mest betydelsefulla indikatorerna är:

- andelen examinerade som har arbete året efter examen och
- hur väl arbetet överensstämmer med utbildningen.

1.2 Population

Undersökningen är en totalundersökning av de 12 800 som examinerades¹ från en yrkeshögskoleutbildning 2016.

Antalet som ingick i undersökningen var cirka 300 färre än de som examinerades och anledningen är dels att det tillkom personer som tog ut sin examen efter att urvalet gjordes (200 personer), dels att det fanns en viss övertäckning av personer som inte längre var aktuella att följa upp, bland annat de som flyttat utomlands (100 personer).

I det slutliga urvalet till undersökningen ingick närmare 12 500 examinerade. Andelen kvinnor var högre än män, 56 procent jämfört med 44 procent. Andelen examinerade i åldersgruppen 30 år eller äldre har ökat de senaste åren, från 41 procent till 53 procent mellan 2013 och 2016, vilket beror på att medelåldern bland de studerande på yrkeshögskoleutbildningar ökat kontinuerligt under lång tid. Majoriteten av de examinerade var inrikes födda (87 procent).

¹ Begreppet examinerade avser examinerade från utbildningsomgångar med avslutstidpunkt under respektive år.

1.3 Datainsamling

Datainsamlingen genomfördes som en enkätundersökning under hösten 2017 av Statistiska centralbyrån på uppdrag av Myndigheten för yrkeshögskolan. Insamlingen bestod av en pappersenkät med tre påminnelser, och med möjlighet att svara via webben.

Närmare 6 600 personer besvarade enkäten. Det motsvarar en svarsfrekvens på 53 procent vilket är lägre än 2016 då svarsfrekvensen var 54 procent. Svarsfrekvensen har successivt minskat de senaste åren.

1.4 Så redovisas och läses resultaten

Myndigheten har delat in yrkeshögskoleutbildningarna i 16 olika utbildningsområden, se figur 1. Till grund för indelningen ligger Svensk utbildningsnomenklatur (SUN 2000). SUN är en klassificering av utbildningar som Statistiska centralbyrån ansvarar för. Den är en standard för klassificering av enskilda utbildningar samtidigt som den utgör ett system för aggregering av utbildningar till större grupper. Myndigheten gör en egen gruppering av SUN på de 16 utbildningsområdena.

Figur 1. Utbildningsområden inom yrkeshögskolan

Data/IT	Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske
Ekonomi, administration och försäljning	Miljövård och miljöskydd
Friskvård och kroppsvård	Pedagogik och undervisning
Hotell, restaurang och turism	Samhällsbyggnad och byggt teknik
Hälsö- och sjukvård samt socialt arbete	Säkerhetstjänster
Journalistik och information	Teknik och tillverkning
Juridik	Transporttjänster
Kultur, media och design	Övrigt

Myndigheten vill poängtera att man behöver vara aktsam med att jämföra utbildningsområden dels mellan länen, dels mellan åren på grund av att utbildningsutbudet varierar över tid beroende på arbetsmarknadens efterfrågan av kompetens.

I resultatsammanställningarna redovisas endast grupper till exempel, kön, ålder, utbildningsområden etcetera som har fler än 30 svarande i enkätundersökningen. I grupper med färre svarande skulle resultatet bli allt för osäkert.

I diagram redovisas utbildningsområdena indelade i tre grupperingar:

- **Stora utbildningsområden**
(minst 1 000 examinerade i undersökningen):
 - Data/IT
 - Ekonomi, administration och försäljning
 - Hälso- och sjukvård samt socialt arbete
 - Samhällsbyggnad och byggt teknik
 - Teknik och tillverkning
- **Mellanstora utbildningsområden**
(mellan 300 - 999 examinerade i undersökningen):
 - Hotell, restaurang och turism
 - Kultur, media och design
 - Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske
 - Transporttjänster
- **Små utbildningsområden**
(färre än 300 examinerade i undersökningen):
 - Friskvård och kroppsvård
 - Journalistik och information
 - Juridik
 - Miljövärd och miljöskydd
 - Pedagogik och undervisning
 - Säkerhetstjänster
 - Övrigt

Notera att utbildningsområdena inte skrivs ut med sina hela namn utan har förkortats i diagrammen. För att se hela namnet på utbildningsområdet, se figur 1. Notera även att området Pedagogik och undervisning i stort sett enbart omfattar trafiklärare i årets undersökning.

Konfidensintervall

De värden som anges har räknats upp till att motsvara alla examinerade och inte endast de svarande. Eftersom svarsbortfall föreligger är statistiken behäftad med viss osäkerhet. De redovisade procenttalen är därför skattningar med ett 95-procentigt konfidensintervall, vilket innebär att det sanna värdet ligger inom ett visst intervall med 95-procents säkerhet. Intervallet skrivs ut bredvid punktskattningen (andelen) med symbolen $\pm$, till exempel 90 ± 2 . Det betyder att det sanna värdet, med 95 procents säkerhet ligger mellan 88 och 92 procent.

I diagrammen finns också markeringar i form av uppåt- och nedåtgående trekanter som indikerar statistiska säkerställda skillnader.

Så läses markeringarna i diagrammen

I diagrammen redovisas resultatet som en punktskattning (mörkare färgad ruta i antingen svart, grönt eller rött) där den ljusare färgskalan i samma nyans runt omkring anger det 95-procentiga konfidensintervallet. Det totala resultatet visas lodrätt i en gråskala där punktskattningen är streckad.

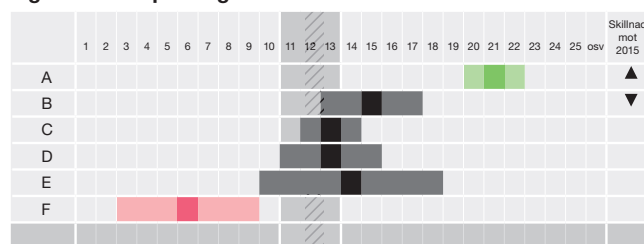
	Totalt resultat
	Resultat som är signifikant bättre än det totala resultatet
	Resultat där det inte går att urskilja några skillnader med det totala resultatet
	Resultat som är signifikant sämre än det totala resultatet
	Resultat som är signifikant bättre än föregående år
	Resultat som är signifikant sämre än föregående år

I exemplet nedan framgår det att det totala resultatet för samtliga utbildningar är 12 ± 1 . Det innebär att resultatet med 95 procents säkerhet ligger mellan 11 – 13 procent vilket också har markerats i den lodräta färgade kolumnen. Om man förenklar resonemanget kan man säga att där intervallen överlappar varandra som i B, C, D och E kan man inte urskilja skillnader mellan dessa bokstäver. Det finns inte heller någon skillnad mellan dessa bokstäver och totalen (den lodräta markerade raden) då de överlappar den också.

Mellan A och övriga bokstäver och även A och totalen finns en statistiskt säkerställd skillnad som visar att A har ett signifikant bättre resultat än både övriga bokstäver och totalen (eftersom de inte överlappar vare sig kolumnen för totalen eller någon annan bokstavs intervall). Det motsatta gäller mellan F och övriga bokstäver. F har ett signifikant sämre resultat än övriga bokstäver och jämfört med totalen (eftersom de inte överlappar vare sig kolumnen för totalen eller någon annan bokstavs intervall).

Jämför vi alla bokstäver med totalen så ser vi att det bara är A och F som skiljer sig från totalen - A positivt och F negativt. Det framgår även att A har en positiv utveckling jämfört med 2015 och att resultatet är statistiskt säkerställt medan det omvända gäller för B (se trekanterna).

Figur 2. Exempeldiagram

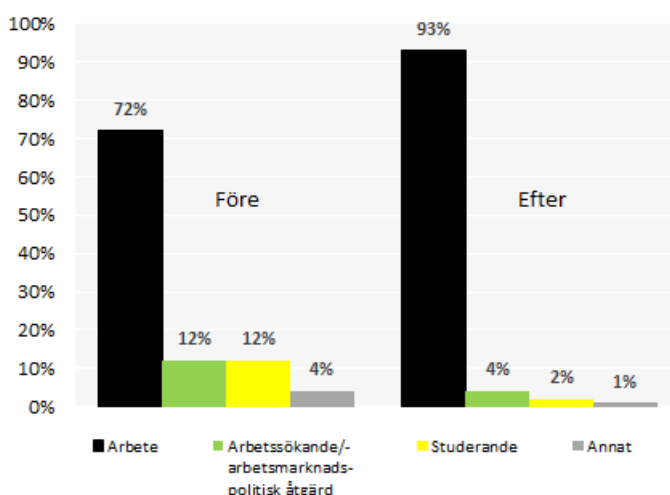
2. Yrkeshögskole- utbildning ger jobb

2.1 Andelen i arbete - högsta hittills

Att en yrkeshögskoleutbildning gör skillnad visar resultaten tydligt då nästan alla examinerade har arbete året efter sin examen, 93 procent.

I och med att merparten har arbete året efter sin examen har också andelen arbetssökande, studerande och de som har annan sysselsättning minskat kraftigt jämfört med före utbildningen – de har mer än halverats, se diagram nedan.

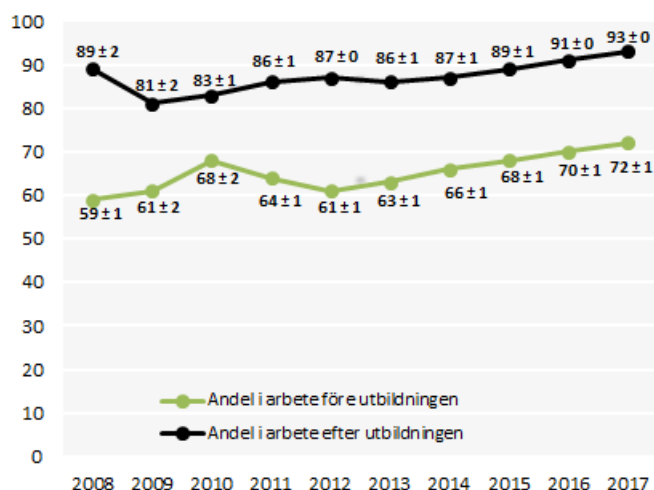
Diagram 1. Sysselsättning före och efter examen

Andelen som har arbete året efter sin examen har legat både högt och stabilt under många år men årets nivå är den hittills högsta.

Även andelen som hade arbete innan de påbörjade en yrkeshögskoleutbildning har legat stabilt på 60-70 procent under flera år. Anledningarna till att ändå välja att påbörja en utbildning trots att man redan har arbete kan vara flera, kanske vill man byta arbete eller vidareutveckla sig inom sitt område.

Diagram 2. Andel i arbete före och efter examen

Det är 88 procent som är anställda året efter examen och och fem procent som är egenföretagare. Andelen egenföretagare har legat mellan 4-5 procent de senaste åren.

Höga andelar egenföretagare finns främst inom de mellan-stora och små utbildningsområdena. Precis som tidigare år finns högst andel egenföretagare inom Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske där andelen är 28 procent.

2.1.1 Data/IT och Teknik och tillverkning ökar

I två av de stora områdena, som under längre tid haft lägre andel i arbete än övriga, har det skett en markant ökning mellan 2016 och 2017: Data/IT och Teknik och tillverkning. Skillnaden mellan åren är statistisk säkerställd. För att se de specifika resultaten i respektive område, se kapitel 3.

Även inom vissa andra områden finns små ökningsar men som inte är statistiskt säkerställda. Det är ökningen inom Data/IT och Teknik och tillverkning som förklarar ökningen av det totala resultatet.

Generellt inom flera områden har en hög andel av de examinerade arbete året efter examen. Två av de stora områdena har en högre andel i arbete jämfört med det totala resultatet. Det är Hälso- och sjukvård samt socialt arbete och Samhällsbyggnad och byggt teknik. Däremot är det ingen skillnad jämfört med 2016 eftersom områdena hade höga resultat redan då och Hälso- och sjukvård har haft det under flera år. För de tre övriga stora områdena är andelen som har ett arbete i nivå med det totala resultatet.

Även om andelen examinerade som har arbete inte har ökat mellan 2016 och 2017 för något av de mellanstora eller små utbildningsområdena så finns det ändå områden med hög andel i arbete, se diagram 4 och 5.

Inom Transporttjänster har andelen som haft arbete året efter sin examen legat högt under flera år. Precis som 2016 är resultatet även i år högre jämfört med det totala resultatet. Även inom Juridik är resultatet högre än det totala resultatet.

Inom Hotell, restaurang och turism samt Kultur, media och design är resultatet lägre vilket det även var 2016. Båda områdena har haft lägre resultat under flera av de tidigare åren.

Diagram 3. Andel i arbete i stora utbildningsområden 2017

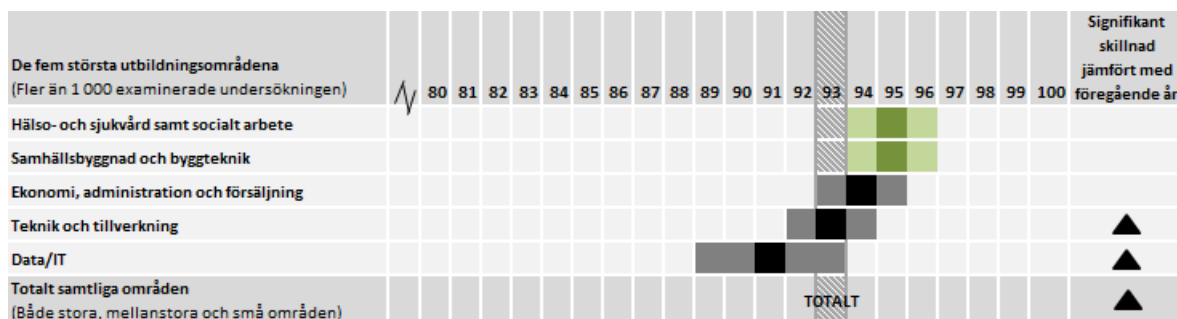

Diagram 4. Andel i arbete i mellanstora utbildningsområden 2017

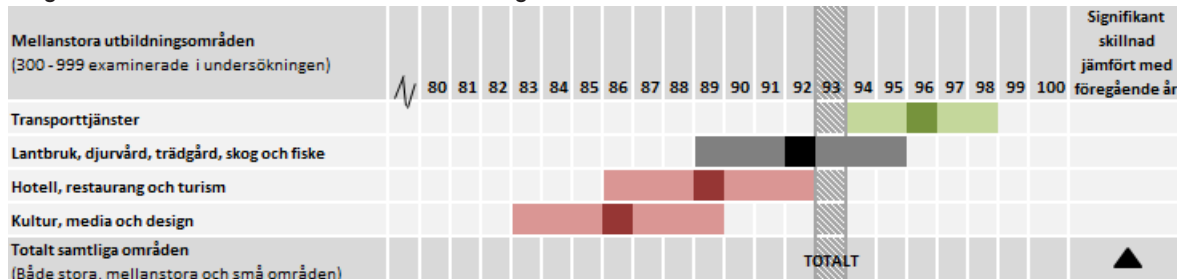
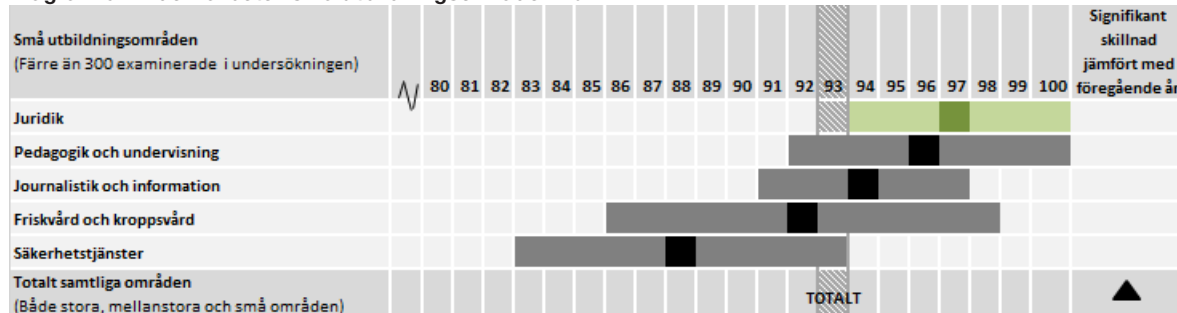

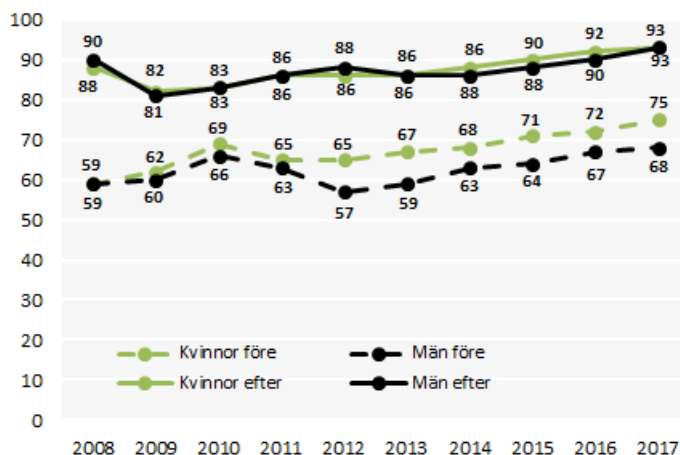
Diagram 5. Andel i arbete i små utbildningsområden 2017

2.1.2 Skillnaderna mellan olika grupper jämnas ut efter examen

Generellt har kvinnor i högre grad än män haft ett arbete före utbildningen men efter examen har skillnaderna jämnats ut. Det har sett ut så under flera år. I år är andelen som har arbete året efter examen lika för män och kvinnor.

Diagram 6. Andel i arbete före och efter utbildningen, kön

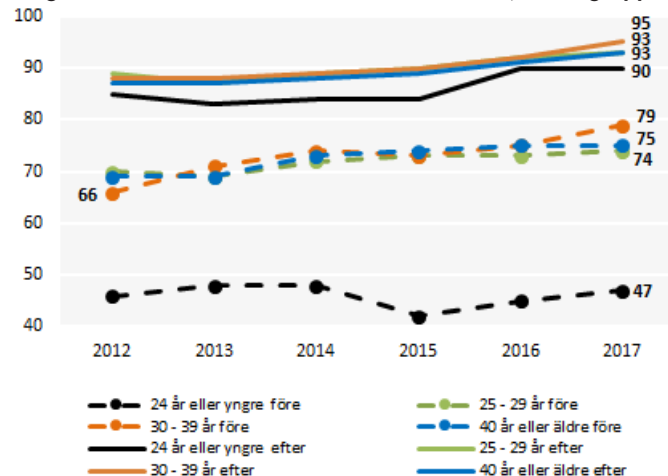

De redovisade procenttalen har en felmarginal på max ± 3 procentenheter, de senaste sex åren på max ± 1 procentenheter.

Det är få skillnader mellan män och kvinnor inom de olika utbildningsområdena vad gäller andelen som har arbete året efter sin examen. Inom Ekonomi, administration och försäljning samt inom Hotell, restaurang och turism har kvinnor i högre grad än män ett arbete året efter examen. Inom Teknik och tillverkning är resultatet det omvända. I övriga områden finns inga säkerställda skillnader.

Liksom mellan könen utjämnas de skillnader som fanns före utbildningen mellan åldersgrupperna. Det är bland de yngsta som utbildningen gjort störst skillnad, se diagram 7.

Diagram 7. Andel i arbete före och efter examen, åldersgrupp

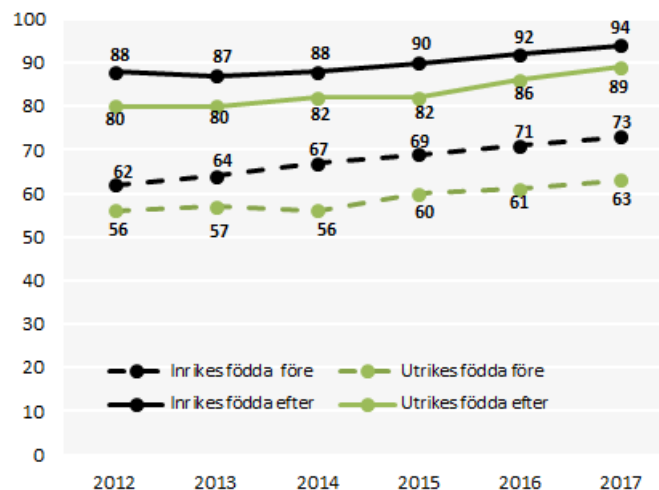
De redovisade procenttalen har en felmarginal på max ± 2 procentenheter.

Förändringen för den yngsta gruppen i att ha arbete före och efter utbildningen är markant, 43 procentenheter jämfört med 16–20 procentenheter för de övriga åldersgrupperna. Resultatet har varit detsamma under flera år, det vill säga att det är bland de yngre som förändringen är störst mellan andelen som har arbete före och efter sin utbildning.

Det är i sin tur naturligt då de inte haft lika lång tid på sig att få arbete emellan en gymnasieutbildning och en yrkeshögskoleutbildning och en del påbörjade en yrkeshögskoleutbildning direkt efter gymnasiet. Bland de övriga åldersgrupperna kan inte skillnaderna bli så stora som bland de yngre då många redan har arbete före sin yrkeshögskoleutbildning. Efter utbildningen finns inte längre några större skillnader mellan åldersgrupperna.

Inrikes födda har i högre grad ett arbete både före och efter utbildningen jämfört med utrikes födda, där jämnas inte skillnaderna ut i samma utsträckning som för kön och åldersgrupper. Däremot är det precis som för den yngsta åldersgruppen, att det är bland de utrikes födda som den största skillnaden finns mellan andelen som har ett arbete före och efter utbildningen. Förändringen för utrikes födda i att ha arbete före och efter utbildningen är 26 procentenheter jämfört med 21 procentenheter för de inrikes födda vilket i stort sett är detsamma som 2016.

Diagram 8. Andel i arbete före och efter examen, härkomst

De redovisade procenttalen har en felmarginal på max ± 2 procentenheter.

2.1.3 Resultat per region och län²

Mellan de tre regionerna Norra-, Södra- och Östra Sverige finns inga skillnader i andelen som hade arbete året efter sin examen, den är densamma för alla, 93 procent. Det är endast i Norra Sverige som andelen ökat jämfört med 2016.

Inte heller finns det några större skillnader mellan flertalet av länen. Två län har en högre andel examinerade som har arbete året efter sin examen jämfört med det totala resultatet – Västerbottens län och Jönköpings län. Båda länen hade höga resultat även 2016. Ett län har en lägre andel examinerade i arbete – Värmlands län. Värmlands län har haft lägre resultat under flera år.

Det är viktigt att påpeka att man bör vara aktsam vid jämförelse mellan regioner och län bland annat på grund av olika arbetsmarknader och olika utbildningsutbud.

Östra Sverige

Närmare 5 700 personer examinerades från utbildningar som bedrevs i regionen Östra Sverige under 2016. Dessa utgör 40 procent av samtliga examinerade som ingick i undersökningen.

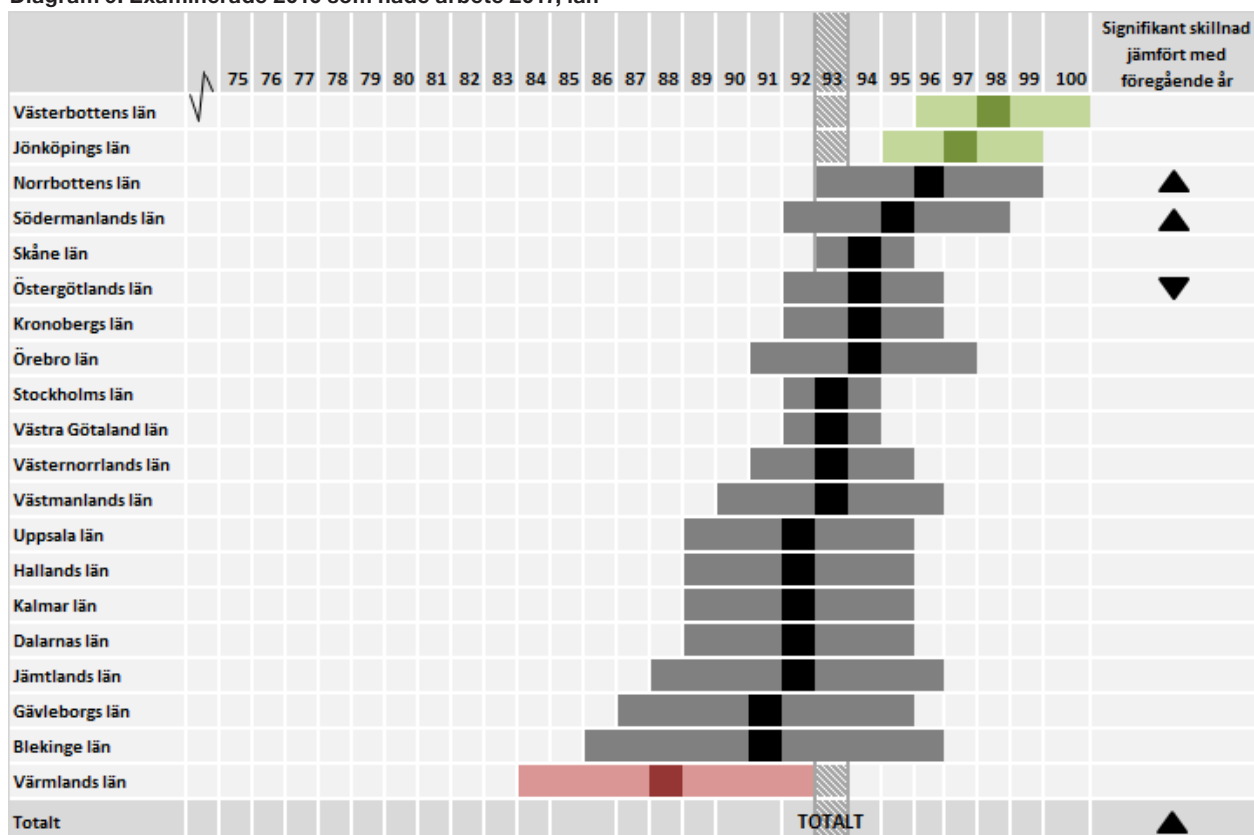
I Östra Sverige ingår länen:

- Stockholm
- Södermanland
- Uppsala
- Västmanland
- Örebro
- Östergötland

Det finns inga säkerställda skillnader mellan länen i regionen och det totala resultatet för samtliga län i riket vad gäller andelen som hade arbete året efter examen. Inte heller mellan de enskilda länen. Däremot är andelen som hade arbete året efter examen lägre i Östergötland 2017 jämfört med 2016 men det ska noteras att resultatet ändå är på en hög nivå, 94 procent.

Inga utbildningsområden i regionen utmärker sig jämfört med det rikets resultat för respektive utbildningsområde.

Diagram 9. Examinerade 2016 som hade arbete 2017, län

² Region och län avser den region och det länet där studierna bedrivs. Regionerna delas in utifrån NUTS (Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques) som är en regionindelning som används inom EU för statistikredovisning. I rapporten redovisas regionerna efter NUTS2 där Sverige delas in i tre regioner; Östra Sverige, Södra Sverige och Norra Sverige. För mer information, se www.SCB.se

Södra Sverige

I Södra Sverige ingick närmare 5 700 examinerade vilket motsvarar 46 procent av samtliga examinerade som ingick i undersökningen. I Södra Sverige ingår länen:

- Blekinge
- Halland
- Jönköping
- Kalmar
- Kronoberg
- Skåne
- Västra Götaland

Av länen i södra Sverige är det bara i Jönköpings län som har en högre andel i arbete året efter examen jämfört med det totala resultatet. I övriga län finns inga säkerställda skillnader jämfört med det totala resultatet och inte heller mellan länen i regionen.

Utbildningsområdet Säkerhetstjänster är det enda området i regionen där andelen som hade arbete året efter sin examen skiljer sig från det totala resultatet inom det aktuella utbildningsområdet. En högre andel i regionen, 97 procent, hade arbete året efter sin examen jämfört med det totala resultatet inom utbildningsområdet som låg på 88 procent. Det finns inga skillnader i resultatet för de aktuella utbildningsområdena mellan 2016 och 2017.

Norra Sverige

I Norra Sverige ingick drygt 1 800 examinerade vilket motsvarar 14 procent av samtliga examinerade i undersökningen. I Norra Sverige ingår länen:

- Dalarna
- Gävleborg
- Jämtland
- Norrbotten
- Värmland
- Västerbotten
- Västernorrland

Andelen examinerade som hade arbete året efter sin examen har ökat för varje år sedan 2015. Det är få skillnader mellan de enskilda länen och det totala resultatet. Endast i två län skiljer sig resultaten mot det totala resultatet – i Västerbottens län och i Värmlands län.

I Västerbottens län är andelen som hade arbete året efter sin examen högre än det totala resultatet medan det är lägre i Värmlands län. Det är få skillnader mellan länen.

Inga utbildningsområden i regionen utmärker sig jämfört med det totala resultatet för respektive utbildningsområde. Däremot har Teknik och tillverkning en högre andel examinerade som hade arbete 2017 jämfört med 2016.

2.1.4 Hälften arbetar hos arbetsgivare där de gjort LIA – få återgår till tidigare arbetsgivare

Lärande i arbete (LIA) är en del av arbetslivets medverkan inom yrkeshögskoleutbildningarna. Under LIA-perioderna ska den studerande under handledning på en arbetsplats tillgodogöra sig ny kunskap samt öva och utveckla sin förmåga att tillämpa sina kunskaper i en verklig arbetsmiljö.

Efter sin examen är det många som får arbete hos en arbetsgivare de genomfört LIA hos. Drygt hälften, 52 procent, av de examinerade som har arbete hade genomfört LIA hos sin nuvarande arbetsgivare 2017. Andelen är i nivå med de två senaste åren. Det finns inga skillnader vare sig mellan könen eller mellan inrikes födda och utrikes födda, inte heller jämfört med det totala resultatet. Däremot finns vissa skillnader mellan de olika utbildningsområdena.

Inom två utbildningsområden; Hälso- och sjukvård samt socialt arbete och Transporttjänster har en högre andel genomfört LIA hos sin nuvarande arbetsgivare jämfört med det totala resultatet, 58 procent respektive 77 procent jämfört med det totala resultatet på 52 procent. Precis som 2016 är det inom Transporttjänster som högsta andel gjort LIA hos sin nuvarande arbetsgivare.

Inom Friskvård och kroppsvård, Kultur, media och design, Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske samt inom Säkerhetstjänster är förhållandet det motsatta, vilket är i likhet med 2016. Även inom journalistik och information är andelen lägre än det totala resultatet 2017 vilket det inte var 2016.

Totalt gick 13 procent av de examinerade tillbaka till den arbetsgivare de hade före utbildningen vilket är i nivå med tidigare år. Högst andel fanns precis som 2016 inom Säkerhetstjänster (36 procent), Hälso- och sjukvård samt socialt arbete (26 procent) och Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske (21 procent).

2.1.5 Många får arbete fort

Majoriteten av de examinerade som fick arbete efter examen fick det fort. Redan innan utbildningen avslutades eller senast inom en månad efter examen hade närmare 80 procent ett arbete vilket är i likhet med 2016. Inom ett halvår hade 92 procent ett arbete.

Viss skillnad finns mellan olika grupper. En högre andel av kvinnorna än männen fick arbete inom en månad efter examen. Andelen som hade arbete inom ett halvår efter sin examen är däremot lika mellan könen.

Bland inrikes födda var det en högre andel examinerade som hade arbete jämfört med utrikes födda både inom en månad och inom ett halvår. Inom ett halvår hade 93 procent av de inrikes födda ett arbete jämfört med 86 procent av utrikes födda. Även om andelen som hade arbete inom en månad efter examen är lägre för utrikes födda så var andelen lägre än 2016. Skillnaden är statistisk säkerställd. Däremot var andelen som hade arbete inom ett halvår densamma som 2016.

Det finns inga skillnader i hur stor andel som hade arbete inom en månad eller inom ett halvår mellan åldersgrupperna. Däremot har den äldsta åldersgruppen, 40 år och äldre i år en högre andel som fått arbete inom båda tidsintervallerna jämfört med 2016. Skillnaden är statistiskt säkerställd.

Viss skillnad finns mellan utbildningsområdena. Inom Friskvård och kroppsvård, Hotell, restaurang och turism, Hälso- och sjukvård samt socialt arbete, Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske samt Pedagogik och undervisning var det en högre andel som hade arbete inom ett halvår efter examen jämfört med det totala resultatet. Inom Data/IT, Journalistik, Kultur, media och design, Säkerhetstjänster och Teknik och tillverkning var förhållandet det omvända.

2.1.6 Merparten anser att utbildningen var en förutsättning för att få arbete

Merparten av de examinerade, 87 procent, ansåg att utbildningen åtminstone till viss del var en förutsättning för att få sitt arbete (oavsett om arbetsgivaren krävde det eller inte). Det var 65 procent som uppgav att utbildningen helt eller till största delen var en förutsättning medan 22 procent uppgav att utbildningen endast till viss del var en förutsättning för att få arbetet.

Det finns inga skillnader mellan kvinnor och män och inte heller mellan inrikes födda och utrikes födda vad gäller andelen som anser att utbildningen var en förutsättning för att få arbete. De som var 40 år och äldre uppgav i något högre grad att utbildningen inte alls var en förutsättning för att få jobbet, 17 procent jämfört med övriga åldersgrupper som låg runt 13 procent.

Högst andel som uppgav att utbildningen helt eller till stor del var en förutsättning för att få sitt nuvarande arbete fanns inom Pedagogik och undervisning och Transporttjänster, vilket är i likhet med 2016. Områdena domineras av utbildningar mot trafiklärare och lokförare. Lägst andel fanns inom Hotell, restaurang och turism. Även Journalistik och information, Säkerhetstjänster och inom Teknik och tillverkning hade lägre andelar.

2.1.7 Majoriteten använder sig av det de lärt sig under utbildningen

Majoriteten av de som hade arbete använder sig åtminstone till viss del av det de lärt sig på utbildningen i sitt nuvarande arbete, 90 procent. Det var 50 procent som helt eller i stor utsträckning och 40 procent som till viss del använder sig av det de lärt sig. Nivåerna är i likhet med 2016.

Det finns inga skillnader mellan kvinnor och män i andelen som använde sig av det de lärt sig på utbildningen i arbetet. Inte heller mellan åldersgrupper eller mellan inrikes födda och utrikes födda. Däremot finns viss variation mellan utbildningsområdena. Inom fyra områden: Hälso- och sjukvård samt socialt arbete, Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske, Pedagogik och undervisning samt Transporttjänster uppgav de examinerade i högre grad att de helt eller till största delen använder sig av det som de lärt sig på utbildningen i sitt nuvarande arbete jämfört med det totala resultatet. Även 2016 hade dessa områden en högre andel. Det omvända råder inom Hotell, restaurang och turism, Journalistik och information, Juridik, Samhällsbyggnad och byggteknik, Säkerhetstjänster samt inom Teknik och tillverkning.

Det är främst inom Friskvård och kroppsvård, Journalistik och information, Säkerhetstjänster samt inom Teknik och tillverkning som de examinerade uppgav att de inte alls använder sig av det de lärt sig i sitt nuvarande arbete.

2.1.8 Mer kvalificerade arbetsuppgifter efter utbildning

Sju av tio examinerade som hade arbete året efter examen hade fått mer kvalificerade arbetsuppgifter efter sin utbildning vilket är i likhet med 2015. Män i högre grad än kvinnor, 75 procent jämfört med 66 procent.

Den största skillnaden finns bland åldersgrupperna där de som är 40 år eller äldre i mindre utsträckning än övriga åldersgrupper fått mer kvalificerade arbetsuppgifter, 57 procent jämfört med 69–77 procent. De har istället i högre grad likvärdiga arbetsuppgifter som innan, 17 procent jämfört med de övriga åldersgrupperna där andelen ligger mellan 7–10 procent.

Variationen är stor mellan utbildningsområdena. I de fem största utbildningsområdena varierade andelen som fått mer kvalificerade arbetsuppgifter mellan 64–75 procent.

Högsta andelen bland de större utbildningsområdena fanns inom Samhällsbyggnad och byggteknik där tre av fyra hade fått mer kvalificerade arbetsuppgifter efter utbildningen. Det är en högre andel jämfört med det totala resultatet.

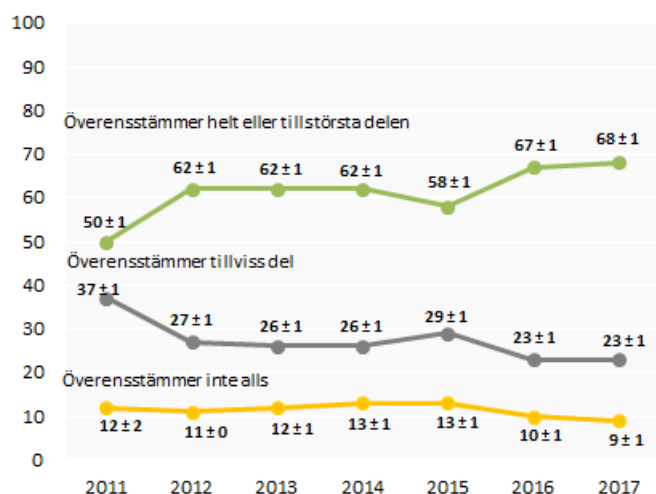
Bland de fyra mellanstora utbildningsområdena varierar andelen som fått mer kvalificerade arbetsuppgifter från 57–74 procent. Högst andel har Transporttjänster. Mellan de mindre områdena finns en större variation, från 48–87 procent. Andelen som hade likvärdiga arbetsuppgifter varierade mellan 6–23 procent. Högst andel fanns inom Säkerhetstjänster.

2.2 Arbetets överensstämmelse med utbildningen på samma nivå som 2016

Andelen examinerade som uppgett att de hade ett arbete som överensstämde helt eller till största delen med utbildningen är i nivå med i föregående år, 68 procent. Andelen som uppgett att arbetet överensstämmer till viss del med utbildningen är densamma (23 procent) medan andelen som uppgett att de inte har ett arbete som överensstämmer alls med utbildningen minskat ytterligare och är nu 9 procent.

Diagram 10. Arbetets överensstämmelse med utbildningen, andel

Det finns ingen skillnad mellan män och kvinnor när det gäller andelen som uppgett att de har ett arbete som överensstämmer helt eller till största delen med utbildningen. Inte heller mellan de olika åldersgrupperna eller mellan inrikes födda och utrikes födda finns det några skillnader.

De som uppgett att arbetet inte alls överensstämde med utbildningen uppgav som främsta orsak, precis som tidigare år, att det var svårt att överhuvudtaget få ett arbete. Därefter uppgav de att deras nuvarande arbete var mer attraktivt i form av arbetsvillkor, lön, karriär etcetera, att de saknar den erfarenhet som krävs eller att det är svårt för dem att få ett arbete där de vill bo.

Män har i högre grad uppgett att de saknar den erfarenhet som krävs för att få arbetet medan kvinnor i högre grad angett att de även har en annan utbildning och arbetar inom det. I övrigt finns inga skillnader mellan könen vad gäller orsakerna.

Om vi breddar frågan till att inte enbart handla om själva arbetets överensstämmelse med utbildningen utan att även innefatta arbete inom områden som utbildningen var riktad mot är överensstämmelsen ännu högre. Det var 73 procent som uppgav att de arbetar inom något/några av de områden utbildningen var riktad mot, vilket är i nivå med 2016.

Det finns inte någon skillnad mellan kvinnor och män. Inte heller mellan de olika åldersgrupperna. Däremot finns en viss skillnad mellan inrikes födda och utrikes födda. Inrikes födda arbetar i högre grad inom ett område som utbildningen var riktad mot jämfört med utrikes födda.

Inom Hälso- och sjukvård samt socialt arbete är andelen högre för de som svarar att de arbetar inom något/några av de områden utbildningen var riktad mot jämfört med de som svarat att arbetet överensstämmer helt eller till största delen med utbildningen. Även inom Teknik och tillverkning är andelen något högre. I övriga områden går det inte att urskilja några skillnader. Att andelen är högre inom dessa två områden skulle kunna bero på att utbildningsområdena är bredare än vissa andra och att det möjliggör för de examinerade att arbeta inom området, men kanske inte inom just den yrkesroll utbildningen specifikt var riktad mot. Det skulle till exempel kunna vara så att man vidareutbildat sig inom Hälso- och sjukvård, men att det ännu inte utannonserats någon ledig tjänst vilket gör att man arbetar med annat inom vården tills det att en ledig tjänst utlyses.

2.2.1 Ingen förändring inom områdena jämfört med 2016

Det finns inga skillnader för de fem stora områdena jämfört med 2016 när det gäller de enskilda områdenas resultat. Däremot ser vi i diagram 11 på nästa sida att det är en något högre andel examinerade inom Hälso- och sjukvård samt socialt arbete som har ett arbete som överensstämmer helt eller till största delen med utbildningen jämfört med det totala resultatet.

Det omvända gäller Teknik och tillverkning som också är det området som haft lägre resultat under längre tid. För mer utförlig beskrivning av de fem stora utbildningsområdena, se kapitel 3.

Inte heller bland de mellanstora utbildningsområdena finns det någon skillnad jämfört med 2016 vad gäller de som har ett arbete som överensstämmer helt eller till största delen med utbildningen.

Precis som förra året är Transporttjänster det enda området där en högre andel uppgav att arbetet överensstämde helt eller till största delen med utbildningen jämfört med det totala resultatet. Området Transporttjänster domineras av lokförarutbildningar. För Hotell, restaurang och turism var resultatet det omvända med lägre andel än det totala resultatet, vilket också det är i likhet med 2016. Området har haft lägre resultat under flera år. För mer utförlig beskrivning av de mellanstora utbildningsområdena, se avsnitt 3.2.

För de små utbildningsområdena visas inget diagram då konfidensintervallen är allt för stora. Resultaten för varje enskilt område finns däremot uppdelade i resultattabellerna som finns publicerade på myndighetens webbsida myh.se/statistik.

För de små utbildningsområdena finns det inte heller några skillnader jämfört med 2016. I likhet med 2016 var det endast inom Pedagogik och undervisning som en högre

andel uppgett att deras arbete som överensstämde helt eller till största delen jämfört med det totala resultatet. Merparten av utbildningarna inom området är mot trafiklärare.

Inom Friskvård och kroppsvård, Journalistik och information samt inom Säkerhetstjänster var andelen som hade ett arbete som överensstämde helt eller till största delen med utbildningen lägre än det totala resultatet för samtliga områden.

2.2.2 Få könsskillnader inom utbildningsområdena

Det finns få könsskillnader inom områdena vad gäller andelen som har ett arbete som överensstämmer helt eller till största delen med utbildningen. Inom Ekonomi, administration och försäljning är det en högre andel kvinnor än män som har ett arbete som överensstämmer helt eller till största delen. Det motsatta gäller inom Pedagogik och undervisning. Där finns en marginell skillnad, där män i högre grad än kvinnor har ett arbete som överensstämmer helt eller till största delen med utbildningen.

Diagram 11. Arbetets överensstämmelse med utbildningen i stora utbildningsområden 2017

(Arbetet överensstämmer helt eller till största delen)

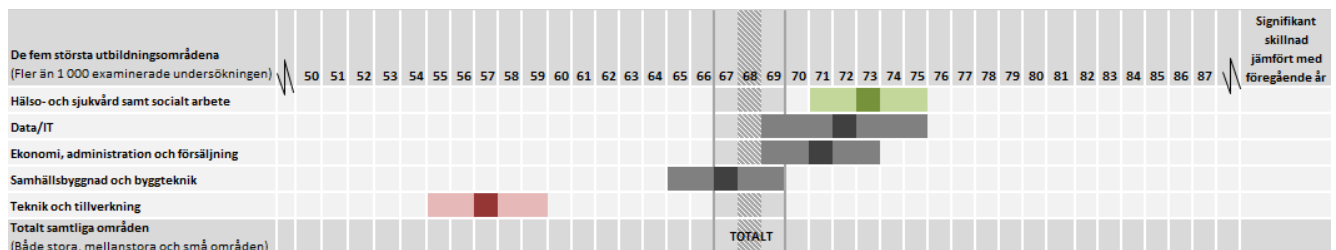
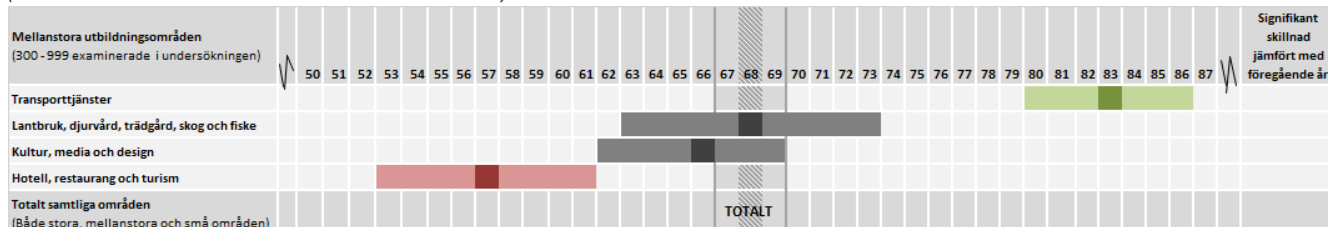

Diagram 12. Arbetets överensstämmelse med utbildningen i mellanstora utbildningsområden 2017

(Arbetet överensstämmer helt eller till största delen)

2.2.3 Överensstämmelse inom regioner och län

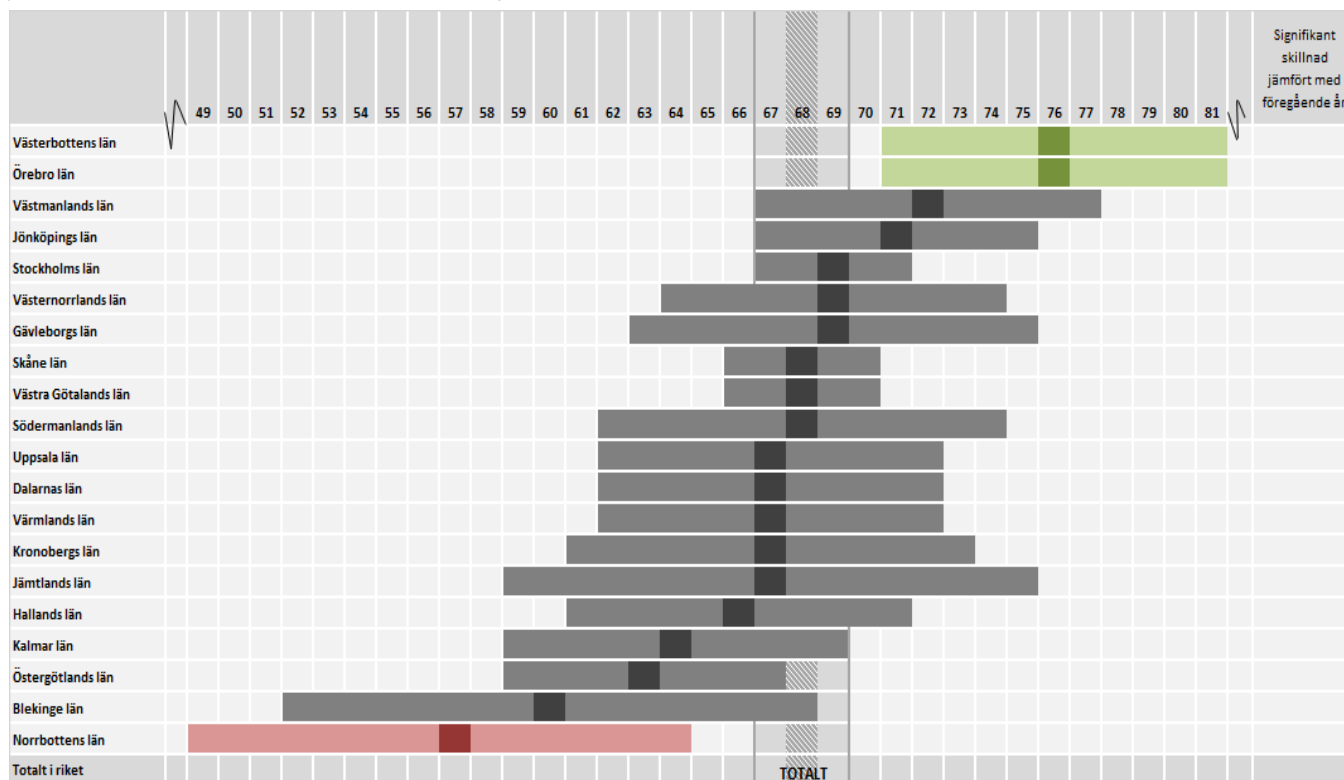
Det finns inga skillnader i resultatet inom regionerna eller länen jämfört med 2016. Det är också få signifikanta skillnader mellan länen då konfidensintervallen överlappar varandra i merparten av länen. Tre län skiljer sig dock: Västerbottens län, Örebro län och Norrbottens län.

Både Västerbottens län och Örebro län har en högre andel som uppgett att deras arbete överensstämde helt eller till största delen med utbildningen jämfört med det totala resultatet. Detta skulle kunna förklaras av att det är en hög andel examinerade inom utbildningar mot lokförare och trafiklärare inom länen.

Det är endast Norrbottens län som har en lägre andel som uppgett att deras arbete överensstämmer helt eller till största delen med utbildningen jämfört med det totala resultatet.

Diagram 13. Arbetets överensstämmelse med utbildningen, län

(Arbetet överensstämmer helt eller till största delen)

2.3 Examinerade har positiva upplevelser av utbildningen

2.3.1 Nio av tio har fått lära sig det de behöver

Nio av tio examinerade uppger att de på sin utbildning åtminstone till viss del fått lära sig vad de behöver för att utföra sitt nuvarande arbete. Drygt hälften av dessa uppger att de helt eller i stor utsträckning har fått lära sig det de behöver. Detta är i likhet med 2016.

Det finns inga skillnader mellan könen eller mellan inrikes födda och utrikes födda vad gäller att åtminstone till viss del fått lära sig det man behöver för att utföra arbetet. Däremot uppger kvinnor i högre grad än män att de helt eller i stor utsträckning fått lära sig det de behöver, 51 procent jämfört med 46 procent, vilket även det är i likhet med 2016. Endast en margiell skillnad finns mellan åldersgrupperna där den äldsta åldersgruppen (40 år och äldre) i något högre grad uppgett att de helt eller i stor utsträckning fått lära sig vad de behöver för att utöva sitt arbete. Ingen skillnad finns mellan inrikes födda och utrikes födda.

Det finns en variation mellan utbildningsområdena. Inom tre områden: Hälso- och sjukvård samt socialt arbete, Pedagogik och undervisning samt Transporttjänster uppger de examinerade i hög grad att de helt eller i stor utsträckning fått lära sig det de behöver för att utföra sitt nuvarande arbete. Resultatet är bättre än det totala resultatet. Det omvända råder inom Friskvård och kroppsvård, Journalistik och information, Säkerhetstjänster och Teknik och tillverkning.

2.3.2 Nio av tio nöjda med utbildningen som helhet

Nio av tio examinerade uppger att de är nöjda med sin utbildning som helhet vilket är detsamma som tidigare år. Det finns inga skillnader mellan kvinnor och män och inte heller mellan de olika åldersgrupperna eller mellan inrikes födda och utrikes födda. Däremot finns det viss variation mellan utbildningsområdena.

Inom fyra utbildningsområden är de examinerade mer nöjda jämfört med det totala resultatet för samtliga områden. Det är inom Hälso- och sjukvård samt socialt arbete, Juridik, Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske samt inom Pedagogik och undervisning. Hälso- och sjukvård samt socialt arbete och Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske har över tid haft en hög andel nöjda examinerade.

Det omvända gäller för Teknik och tillverkning, Säkerhetstjänster och Journalistik och information där en lägre andel är nöjda jämfört med det totala resultatet. Trots att Säkerhetstjänster i lägre grad är nöjda jämfört med det totala resultatet så är andelen nöjda högre än 2016. Likaså har andelen nöjda inom Data/IT och Pedagogik och undervisning ökat jämfört med 2016.

3 Utbildnings- områden

3.1 De fem stora utbildnings- områdena

Till de stora utbildningsområdena hör områden med minst 1 000 examinerade. Dessa är:

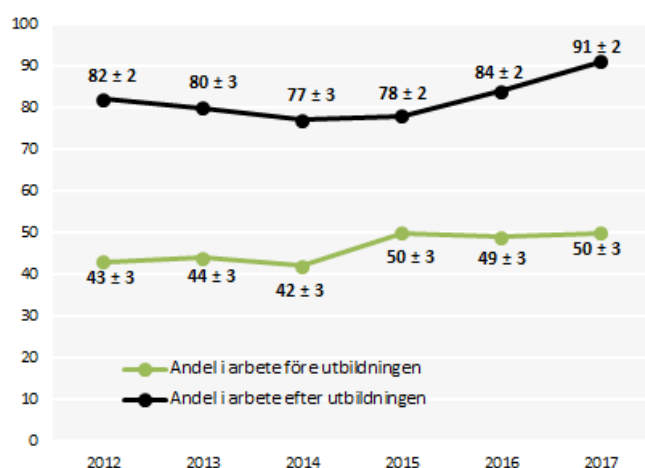
- Data/IT
- Ekonomi, administration och försäljning
- Hälso- och sjukvård samt socialt arbete
- Samhällsbyggnad och byggt teknik
- Teknik och tillverkning

Totalt ingår närmare 10 000 examinerade från dessa fem områden i undersökningen vilket utgör 78 procent av samtliga som ingick i undersökningen.

3.1.1 Data/IT

Totalt ingår ca 1 300 examinerade från Data/IT utbildningar i undersökningen och nio av tio uppger att de hade arbete året efter sin examen. Det är en betydligt högre andel än tidigare år då den legat runt 80 procent, se diagram nedan. Det finns inga skillnader mellan kvinnor och män. Inte heller mellan de olika åldersgrupperna eller mellan inrikes födda och utrikesfödda.

Diagram 14. Examinerade i arbete, Data/IT

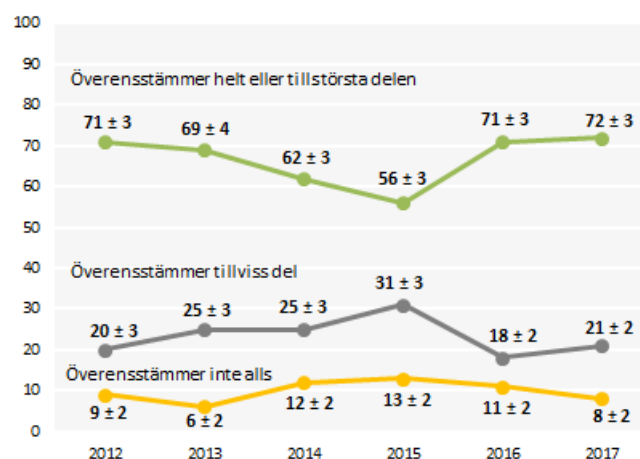
Inom Data/IT ryms systemvetenskapliga inriktningar, inriktningar inom datoranvändning och övriga datainriktningar. Inom dessa finns inriktningar mot bland annat programmering med olika inriktning, utvecklare med olika inriktning, projektledarutbildning, speldesign mm.

Det finns inte några större skillnader mellan inriktningarna vad det gäller andelen examinerade som fått arbete på

under de senaste fem åren. Däremot kan man se att andelen i arbete har ökat successivt inom den största inriktningen *Systemvetenskap och programvaruteknik* de tre senaste åren. Där har andelen ökat från ca 76 procent till 92 procent mellan 2015 och 2017. Även inriktningen Data, övrig ospecificerad utbildning har en ökad andel i arbete efter examen. Där var andelarna ca 95 procent 2017 jämfört med ca 82 procent 2016.

Andelen som året efter sin examen hade ett arbete som överensstämde helt eller till största delen med utbildningen har varierat mellan åren. Mellan 2012-2013 låg andelen på ca 70 procent för att sedan minska under 2014-2015. Därefter har andelen ökat för att vara 72 procent. Detta skiljer sig däremot inte mot det totala resultatet eftersom det också ökat sista åren.

Diagram 15. Arbetets överensstämmelse med utbildningen, Data/IT

Det finns inga skillnader mellan könen. Däremot finns viss skillnad mellan inriktningarna. Inom inriktningen Datoranvändning finns bland annat utbildningar inom speldesign, design för användbarhet och grafisk design. För denna inriktning är det en betydligt högre andel som har ett arbete om överensstämmer helt eller till största delen med utbildningen jämfört med det totala resultatet för Data/IT, 90 procent jämfört med 72 procent. Andelen har legat högre än övriga inriktningar inom området sedan 2015. Andelen är betydligt högre än det totala resultatet för samtliga utbildningsområden som ligger på 68 procent.

Det går inte att urskilja någon skillnad mellan resultatet på den bredare frågan om de arbetade inom något av områdena som yrkeshögskoleutbildningen var riktad mot och frågan om arbetets överensstämmelse med utbildningen.

Avsaknad av den erfarenhet som krävs och svårt att överhuvudtaget få ett arbete är de två främsta skälen som uppges som orsaker till att de examinerade inte alls har ett arbete som överensstämmer helt eller till största delen med utbildningen vilket är i likhet med 2016. Att det var svårt att få ett arbete där de examinerade ville bo framträdde också som en av de främsta orsakerna.

Drygt hälften (53 procent) uppger att de helt eller i stor utsträckning fått lära sig det de behöver på utbildningen för att utföra sitt nuvarande arbete och ytterligare 40 procent har uppgett till viss del. Andelen som uppger att de använder sig av det de lärde sig på utbildningen i sitt nuvarande arbete är i stort sett densamma. Båda resultaten är i nivå med de totala resultaten.

Drygt nio av tio examinerade inom Data/IT uppger att de tycker att utbildningen, åtminstone till viss del, var en förutsättning för att de skulle få sitt nuvarande arbete. Sju av tio tyckte att utbildningen helt eller till stor del var en förutsättning för att få arbetet, medan två av tio uppgav att den till viss del var en förutsättning.

Hälften arbetade hos en arbetsgivare de genomfört en LIA hos vilket är i nivå med det totala resultatet. Få återgår till sin tidigare arbetsgivare.

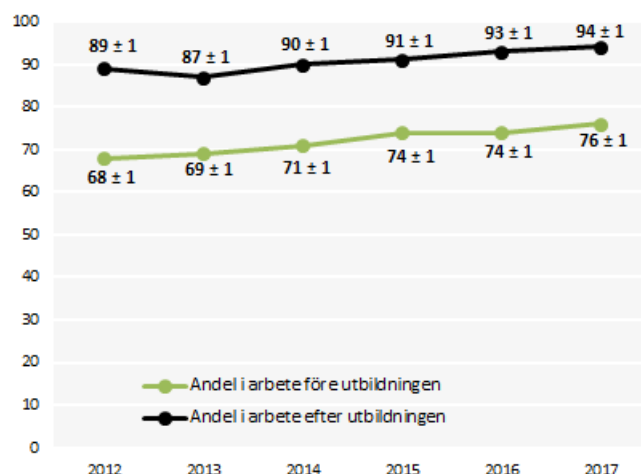
För examinerade från utbildningar inom detta område tog det något längre tid att få ett arbete än för examinerade i flera av de andra områdena. Andelen som hade ett arbete inom en månad efter examen var 69 procent jämfört med det totala resultatet där andelen var 79 procent. Likaså var andelen som hade ett arbete inom ett halvår lägre jämfört med det totala resultatet, 86 procent jämfört med 92 procent.

Andelen examinerade som uppger att de är nöjda med utbildningen har ökat och är högre jämfört med 2016, 91 procent jämfört med 85 procent. Andelen är i nivå med det totala resultatet.

3.1.2 Ekonomi, administration och försäljning

Närmare 3 400 examinerade inom Ekonomi, administration och försäljning ingår i undersökningen och av dem så har 94 procent arbete året efter examen. Andelen har varit hög och legat stabilt på drygt 90 procent de senaste åren vilket är i nivå med det totala resultatet.

Diagram 16. Andel i arbete, Ekonomi, administration och försäljning

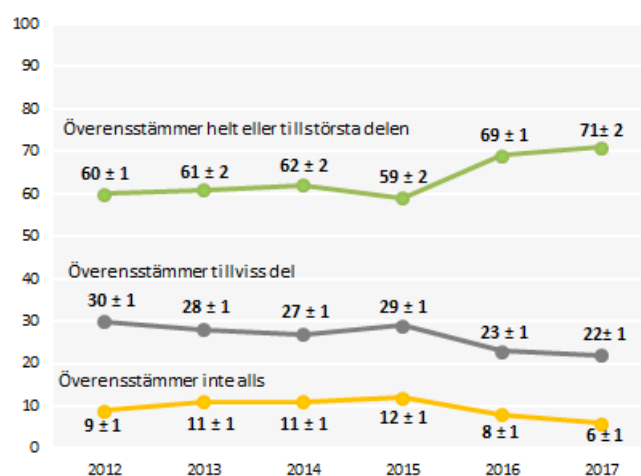

Kvinnor har i något högre grad ett arbete efter examen jämfört med män, vilket inte har varit fallet tidigare år då de legat på samma nivåer. Inrikes födda har i högre grad ett arbete efter examen jämfört med utrikes födda, vilket är i likhet med tidigare år.

Inom området ryms bland annat inriktningar såsom företagsekonomi, försäljning, marknadsföring, bank, redovisning och läkarsekreterare. Inom merparten av inriktningarna är andelen examinerade som fått arbete hög.

Andelen som uppgett att arbetet överensstämmer helt eller till största delen med utbildningen har legat runt 60 procent mellan 2012 och 2015 men ökade därefter och ligger nu på 71 procent. Nivån under åren är i nivå med det totala resultatet.

Diagram 17. Arbetets överensstämmelse med utbildningen, Ekonomi, administration och försäljning

Kvinnor har under de senaste fyra åren i högre grad haft ett arbete som överensstämmer helt eller till största delen med utbildningen jämfört med män.

En viss variation finns mellan inriktningarna gällande överensstämmelsen. De som gått en utbildning inom bank, försäkring och finansiering, redovisning och beskattning, läkarsekreterare samt annan utbildning i kontorsservice och sekreterartjänster har i högre grad ett arbete som överensstämmer helt eller till största delen med utbildningen jämfört med det totala resultatet för området. Det är i likhet med tidigare år.

Det går inte att se någon skillnad i andelen examinerade som uppgett att de hade ett arbete som överensstämde helt eller till största delen med utbildningen och de som uppgett att de hade ett arbete som överensstämde helt eller till största delen med det område utbildningen var riktad mot.

Drygt hälften (51 procent) av de som har arbete uppger att de helt eller i stor utsträckning både har fått lära sig det de behöver på utbildningen för att utföra sitt nuvarande arbete och även att de använder sig av det. Ytterligare 40 procent har uppgett till viss del. Detta är i likhet med 2016. Resultatet är i nivå med det totala resultatet.

Precis som tidigare år fick majoriteten Inom Ekonomi, administration och försäljning ett arbete fort. Drygt åtta av tio hade arbete inom en månad efter examen och 94 procent inom ett halvår, vilket också är i nivå med det totala resultatet.

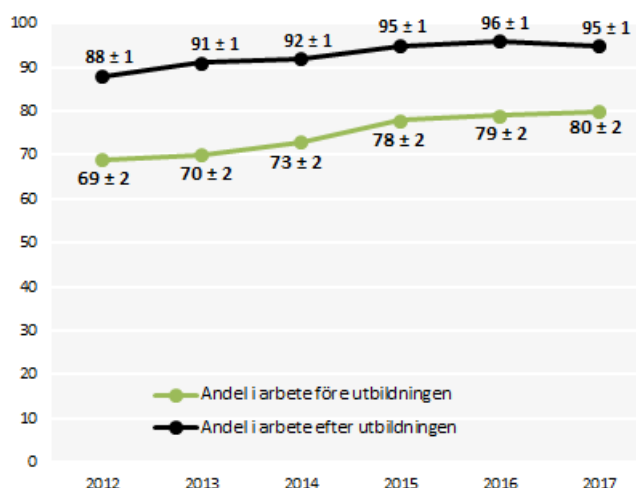
Drygt hälften hade arbete hos den arbetsgivare de genomfört någon LIA hos, vilket även det är i nivå med det totala resultatet. Få återgår till sin tidigare arbetsgivare.

Merparten, drygt nio av tio examinerade, är nöjda med sin utbildning som helhet.

3.1.3 Hälso- och sjukvård samt socialt arbete

Majoriteten av de närmare 2 000 examinerade från utbildningar inom Hälso- och sjukvård samt socialt arbete har 95 procent ett arbete året efter examen. Andelen har varit hög och legat stabilt mellan cirka 88 och 96 procent de senaste åren. Det finns ingen skillnad mellan kvinnor och män. Inte heller mellan inrikes- och utrikes födda.

Diagram 18. Andel examinerade i arbete, Hälso- och sjukvård samt socialt arbete

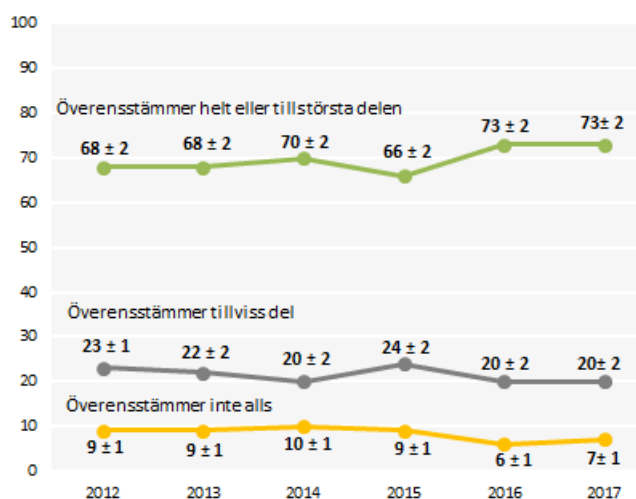

Inom området finns många olika inriktningar bland annat farmaci, tandsköterska, tekniskt inriktad vårdutbildning och social omsorgsutbildning samt omvårdnadsutbildning med olika fokus.

Det finns inte några större skillnader mellan de olika inriktningarna när det gäller andelen som fått arbete. Andelen examinerade som har ett arbete efter sin examen är hög inom alla inriktningar.

Drygt sju av tio har ett arbete som överensstämmer helt eller till största delen med utbildningen, vilket är detsamma som 2016 och en något högre andel än det totala resultatet.

Diagram 19. Arbetets överensstämmelse med utbildningen, Hälso- och sjukvård samt socialt arbete

Det finns inte några skillnader mellan könen när det gäller överensstämmelsen mellan arbetet och utbildningen. Däremot finns det en viss variation mellan inriktningarna.

Examinerade från tandsköterskeutbildningar och från utbildningar inom farmaci har i högre grad ett arbete som överensstämmer helt eller till största delen med utbildningen än området som helhet, vilket har gällt under flera år. Det omvända gäller examinerade från vissa av omvårdnadsutbildningarna.

Om vi breddar frågan till att även innefatta områden som utbildningen var riktad mot och inte bara arbetets överensstämmelse med utbildningen är det en högre andel som uppger att de arbetar inom något område som utbildningen var riktad mot, 79 procent jämfört med 73 procent, vilket är i likhet med 2016.

Sex av tio uppger att de helt eller i stor utsträckning har fått lära sig det de behöver på utbildningen för att utföra sitt nuvarande arbete. Det är en högre andel jämfört med det totala resultatet. Ytterligare 36 procent uppger till viss del. Lika stor andel uppger också att de i samma utsträckning använder sig av det de lärde sig på utbildningen i sitt nuvarande arbete.

Majoriteten av de examinerade har fått arbete fort efter sin examen, 86 procent hade arbete redan inom en månad efter examen. Nästan alla hade ett arbete inom ett halvår efter examen (95 procent). Motsvarande för det totala resultatet är att 79 procent hade arbete inom en månad och 92 procent inom ett halvår.

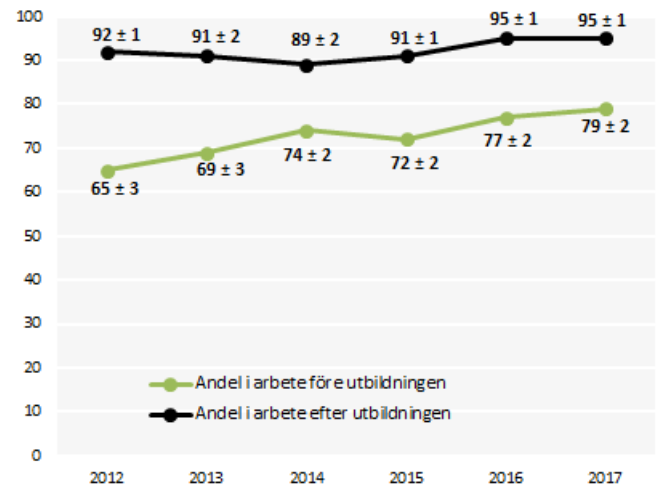
Närmare sex av tio hade ett arbete hos den arbetsgivare de genomfört någon LIA hos, vilket är något högre än det totala resultatet. En betydligt högre andel av de examinerade återgår till sin tidigare arbetsgivare jämfört med i övriga områden och jämfört med det totala resultatet, 26 procent jämfört med 14 procent för det totala resultatet. Andelen har varit hög de senaste åren och varierat mellan 26 och 34 procent.

Merparten, drygt nio av tio examinerade är nöjda med sin utbildning i helhet.

3.1.4 Samhällsbyggnad och byggt teknik

Merparten av de examinerade inom Samhällsbyggnad och byggt teknik har arbete året efter sin examen, vilket har gällt under flera år. Andelen har legat högt och stabilt mellan cirka 89 och 95 procent de senaste åren.

Diagram 20. Andel i arbete, Samhällsbyggnad och byggt teknik

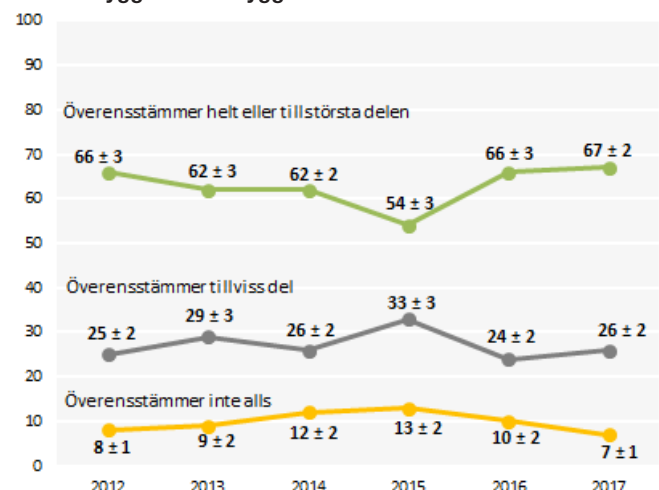
Det finns ingen skillnad mellan kvinnor och män. Däremot har inrikes födda i högre grad ett arbete efter examen jämfört med utrikes födda.

Inom området finns flera olika inriktningar bland annat breda utbildningar inom samhällsbyggnad och byggt teknik och inriktningar mot byggnadsarbete, byggnads-snickeri, VVS, betong-, anläggnings- och vägarbete.

Det finns inte några större skillnader mellan inriktningarna vad gäller andelen som fått arbete året efter examen, den är överlag hög med undantag för VVS-utbildningen där en lägre andel hade arbete jämfört med övriga 2017. Andelen har även minskat, från ca 97 procent till 88 procent mellan 2016 och 2017.

Andelen som har ett arbete som överensstämmer helt eller till största delen med utbildningen är i nivå med det totala resultatet och har så varit över tid. Nivån sjönk dock under 2013–2015 och var som lägst 2015. Under de senaste åren har andelen ökat, och 2017 var den 67 procent.

Diagram 21. Arbetets överensstämmelse med utbildningen, Samhällsbyggnad och byggt teknik

Inom området finns det inga skillnader mellan könen, inte heller mellan inrikes födda och utrikes födda vad gäller överensstämmelsen. Däremot finns det en viss variation mellan inriktningarna och möjligen kan man säga att andelen som haft arbete som överensstämmer helt eller till största delen med utbildningen varit högre inom breda utbildningar inom samhällsbyggnad och byggt teknik än inom andra inriktningar över tid.

Om vi breddar frågan till att innefatta att de examinerade arbetar inom ett område som utbildningen var riktad mot och inte bara omfatta arbetets överensstämmelse med utbildningen så är det en högre andel som uppger att de arbetar inom något/några av de områden utbildningen var riktad mot, 76 procent jämfört med 67 procent. Det är i stort sett i nivå med 2016.

Fyra av tio uppger att de helt eller i stor utsträckning fått lära sig det de behöver på utbildningen för att utföra sitt nuvarande arbete. Ytterligare 52 procent uppger till viss del. Andelarna är i nivå med 2016. Däremot är det en något lägre andel som uppgett att de helt eller i stor utsträckning lärt sig det de behöver för att utföra sitt arbete jämfört med det totala resultatet där motsvarande andel ligger på 49 procent.

När det gäller användningen av det man lärt sig uppger 44 procent att de helt eller i stor utsträckning använder sig av det de lärt sig på utbildningen och ytterligare 46 procent uppger att de använder sig av det till viss del i sitt nuvarande arbete, vilket är i likhet med 2016.

Drygt hälften har ett arbete hos den arbetsgivare de genomfört någon LIA hos och en av tio återgår till sin tidigare arbetsgivare vilket båda är i nivå med det totala resultatet.

Åtta av tio examinerade hade arbete inom en månad efter examen och drygt nio av tio efter ett halvår vilket även det är i nivå med det totala resultatet.

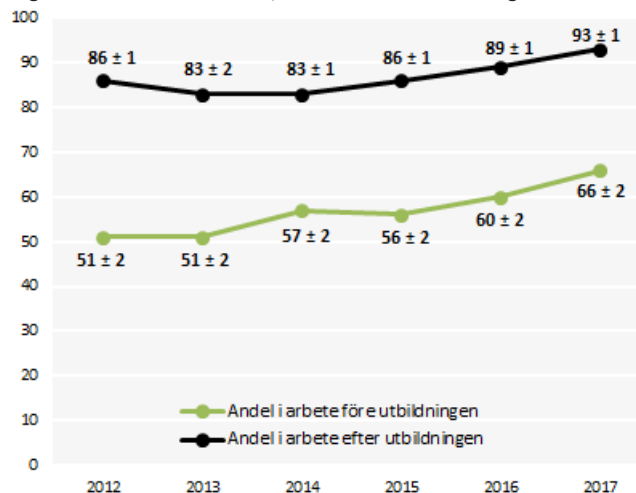
Merparten, närmare nio av tio examinerade är nöjda med sin utbildning som helhet.

3.1.5 Teknik och tillverkning

Andelen som har ett arbete året efter deras examen från utbildningar inom Teknik och tillverkning har ökat de senaste fyra åren, från 83 procent till 93 procent vilken är den högsta andelen hittills.

Män har i något högre grad än kvinnor ett arbete året efter examen, men skillnaden är marginell. Tidigare år har det inte gått att urskilja några skillnader. Det går inte att urskilja någon skillnad mellan inrikes födda och utrikes födda 2017.

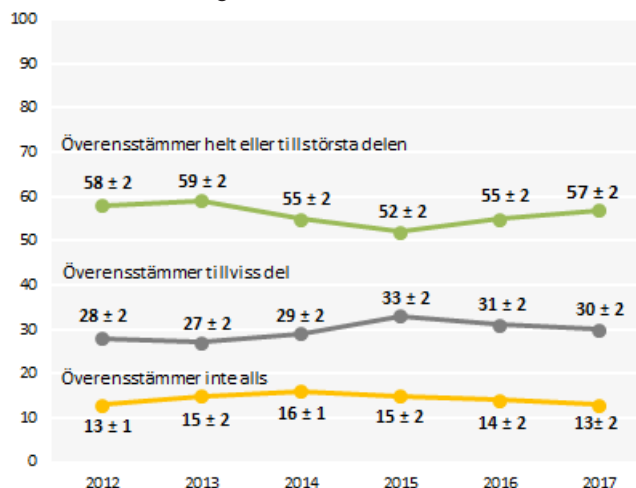
Diagram 22. Andel i arbete, Teknik och tillverkning

Inom området ryms många mindre utbildningsinriktningar med olika fokus. Det finns utbildningar mot bland annat industri och verkstadsteknik, elektronik av olika slag, energi/drift och underhåll, automation, berg- och mineralteknik. Då inriktningarna oftast är små är de svåra att jämföra dem. Däremot kan man se att flertalet av inriktningarna har ett förbättrat resultat jämfört med 2016.

Andelen examinerade som har ett arbete som överensstämmer helt eller till största delen med utbildningen är betydligt lägre för Teknik och tillverkning än för det totala resultatet för samtliga utbildningsområden. Resultatet har varit lägre under en längre tid. Andelen har varierat mellan som lägst 52 procent upp till 59 procent mellan 2012 och 2017. Andelen ligger nu på 57 procent.

Diagram 23. Arbetets överensstämmelse med utbildningen, Teknik och tillverkning

Till skillnad från tidigare år så finns det inga skillnader mellan kvinnor och män när det gäller andelen som har ett arbete som överensstämmer helt eller till största delen med utbildningen utan den är densamma 2017. Det finns heller inga skillnader mellan inrikes- och utrikes födda.

Om vi breddar frågan till att innefatta om man arbetar inom något område som utbildningen var riktad mot och inte bara arbetets överensstämmelse med utbildningen är det en marginellt högre andel som uppger att de arbetar inom något/några av de områden utbildningen var riktad mot, 62 procent jämfört med 57 procent. Det är i likhet med 2016.

Drygt en tredjedel av de examinerade uppger att de helt eller i stor utsträckning fått lära sig det de behöver på utbildningen för att utföra sitt nuvarande arbete. Det är lägre än det totala resultatet där motsvarande andel är 49 procent. Istället var det en högre andel som uppgav att de till viss del fått lära sig det de behöver, 49 procent jämfört med det totala resultatet på 41 procent. Drygt 80 procent uppger att de åtminstone till viss del använder sig av det de lärde sig på utbildningen, vilket är något lägre än det totala resultatet som ligger på 90 procent.

Närmare 80 procent hade arbete inom en månad efter examen och drygt 90 procent efter ett halvår. Drygt hälften hade arbete vid den arbetsgivare de genomfört någon LIA hos och 14 procent hade återgått till sin tidigare arbetsgivare. Resultatet är i nivå med det totala resultatet.

Majoriteten, knappt nio av tio är nöjda med sin utbildning.

3.2 Mellanstora utbildningsområden

I de mellanstora utbildningsområdena ingår områden med 300–999 examinerade. Till de mellanstora utbildningsområdena hör:

- Hotell, restaurang och turism
- Kultur, media och design
- Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske
- Transporttjänster

Totalt ingår närmare 2 100 examinerade från dessa områden i undersökningen och de utgör 17 procent av samtliga som ingick i undersökningen.

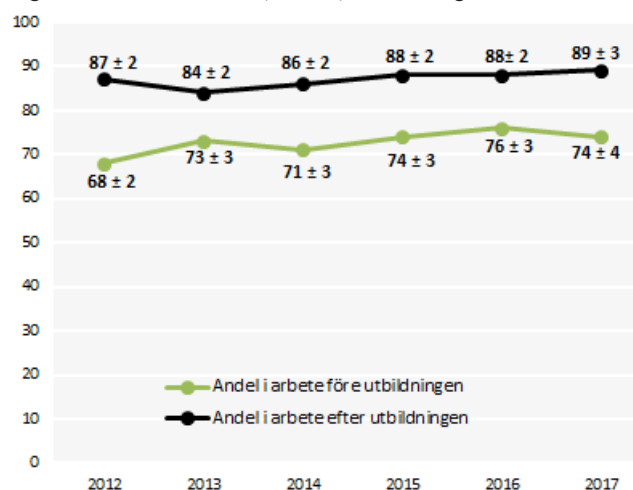
Inom dessa områden bör man vara försiktig med att dra några slutsatser av jämförelser mellan grupper och på frågor med flera svarsalternativ (till exempel överensstämmelsen).

Eftersom områdena har relativt få examinerade blir konfidensintervallen större och resultatet blir mer osäkert då varje enskild persons svar påverkar resultatet mycket.

3.2.1 Hotell, restaurang och turism

Andelen examinerade inom Hotell, restaurang och turism som har arbete året efter examen har under åren legat mellan 84 procent och 89 procent. Det skiljer sig inte mot det totala resultatet förutom för 2016 och 2017 då andelen är marginellt lägre. Kvinnor har i något högre grad ett arbete jämfört med män vilket är i likhet med 2016. Däremot finns inga skillnader mellan inrikes födda och utrikes födda.

Diagram 24 Andel i arbete, Hotell, restaurang och turism

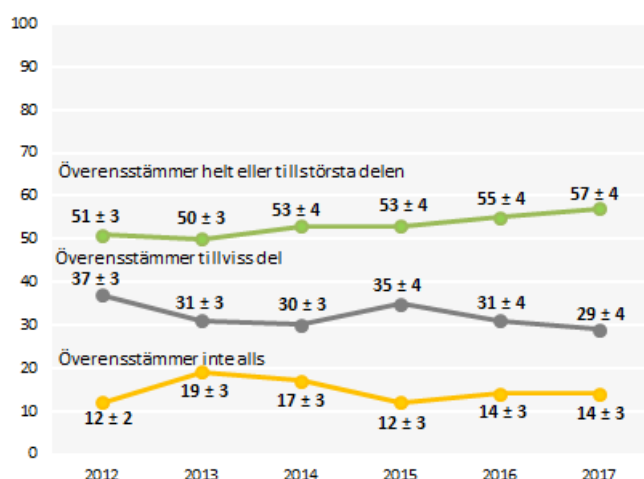

Inom området ryms inriktningar mot hotell, restaurang och turism bland annat hotel management, eventarrangör, äventyrsguide inklusive skidlärare samt projektledarutbildningar mot turism. Det finns inga skillnader mellan inriktningarna.

Även om andelen som har ett arbete som överensstämmer helt eller till största delen med utbildningen har ökat något de senaste åren, så är den betydligt lägre än det totala resultatet. Resultatet har varit lägre under längre tid.

När det gäller kvinnor och män har det inte funnits några skillnader mellan dem över tid vad gäller arbetets överensstämmelse med utbildningen. Inte heller mellan inrikes födda och utrikes födda.

Diagram 25 Arbetets överensstämmelse med utbildningen, Hotell, restaurang och turism

Om vi breddar frågan till att innefatta även områden som utbildningen var riktad mot och inte bara arbetets överensstämmelse med utbildningen är det ingen skillnad i andelen som uppger att de arbetar inom något/några av de områden utbildningen var riktad mot jämfört med frågan om arbetets överensstämmelse.

Närmare 40 procent uppger att de helt eller i stor utsträckning har fått lära sig det de behöver på utbildningen för att utföra sitt nuvarande arbete vilket är något lägre än det totala resultatet där motsvarande andel är 49 procent. Närmare nio av tio uppger att de använder sig av det de lärde sig på utbildningen i sitt nuvarande arbete.

Drygt hälften arbetar hos en arbetsgivare de genomfört någon LIA hos vilket är i nivå med det totala resultatet. En av tio återgår till sin tidigare arbetsgivare.

Drygt sju av tio examinerade hade arbete inom en månad efter examen och nio av tio efter ett halvår, vilket i stort sett är i nivå med det totala resultatet.

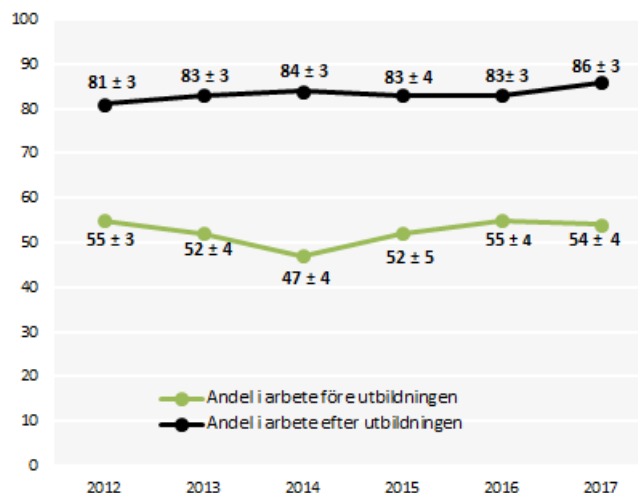
Nio av tio examinerade är nöjda med sin utbildning som helhet.

3.2.2 Kultur, media och design

Andelen examinerade som har ett arbete året efter examen från utbildningar inom området Kultur, media och design har legat runt 81 procent och 86 procent under åren.

Det finns inga skillnader mellan könen under åren. Det går inte att jämföra inrikes födda med utrikes födda då det är få utrikes födda inom området.

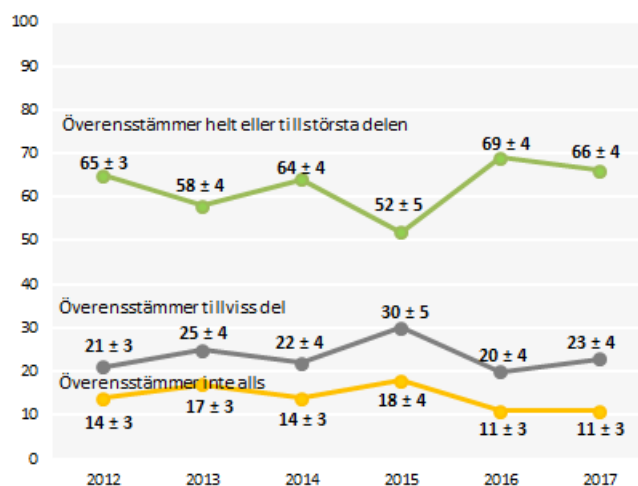
Diagram 26 Andel i arbete, Kultur, media och design

Inom området finns inriktningar mot bland annat musik, film-, radio- och TV-produktion, reklam, illustration, grafisk formgivning, design och copywriting och foto. Det finns inga skillnader mellan de få inriktningar som går att jämföra.

Andelen examinerade inom området som har ett arbete som överensstämmer helt eller till största delen med utbildningen ligger på 66 procent 2017. Andelen har varierat något mellan åren. Det enda året som utmärker sig är 2015 då andelen var betydligt lägre än andra år, men då var även det totala resultatet sämre än tidigare år.

Diagram 27 Arbetets överensstämmelse med utbildningen, Kultur, media och design

Det har inte funnits några skillnader mellan könen vad gäller arbetets överensstämmelse med utbildningen med undantag för 2015 då män i högre grad hade arbete som överensstämde helt eller till största delen med deras utbildning. Det går inte att jämföra inrikes födda och utrikes födda då utrikes födda är för få.

Om vi breddar frågan till att innefatta även områden som utbildningen var riktad mot och inte bara arbetets överensstämmelse med utbildningen går det inte att urskilja några skillnader i andelen som uppger att de arbetar inom något av de områden utbildningen var riktad mot jämfört med frågan om arbetets överensstämmelse.

Hälften uppger att de helt eller i stor utsträckning både fått lära sig det de behöver på utbildningen och använder sig av det i sitt nuvarande arbete. Ytterligare 37 procent uppger att de bara "till viss del" fått lära sig det de behöver och att de endast till viss del använder sig av det i sitt arbete.

Cirka en tredjedel arbetar hos en arbetsgivare de genomfört någon LIA hos. Det är något lägre än det totala resultatet som ligger på 52 procent. Andelen har varit lägre under flera år. Ytterst få, 7 procent, återgår till sin tidigare arbetsgivare, vilket är i likhet med tidigare år.

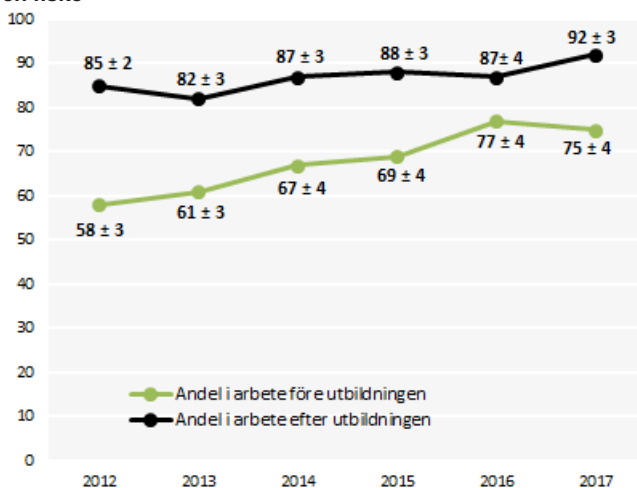
För examinerade inom detta område har det tagit lite längre tid att få ett arbete. Drygt sex av tio examinerade har arbete inom en månad efter examen jämfört med det totala resultatet där åtta av tio har arbete inom en månad. Det är i likhet med tidigare år. Inom ett halvår har närmare nio av tio examinerade ett arbete, vilket även det är något lägre än det totala resultatet.

Nio av tio examinerade är nöjda med sin utbildning som helhet.

3.2.3 Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske

Andelen som har ett arbete året efter examen från utbildningar inom området Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske har legat runt 87 procent mellan 2014 och 2016 men ökade under 2017 till 92 procent.

Diagram 28 Andel i arbete, Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske

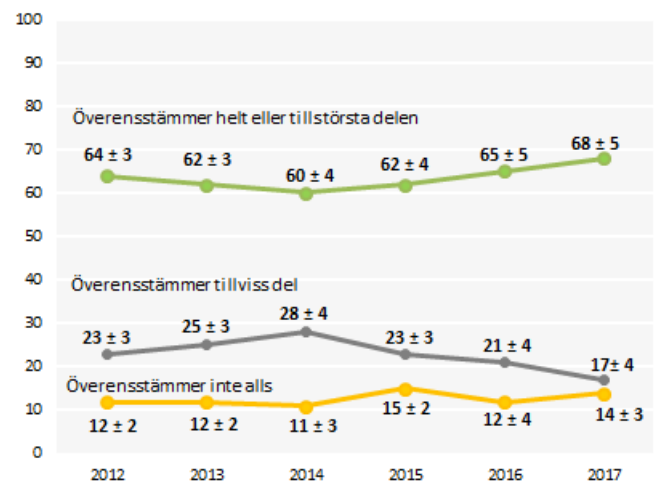

Det finns inga skillnader mellan kvinnor och män över tid. Det går inte att jämföra inrikes födda med utrikes födda då det är för få utrikes födda examinerade inom området.

Inom området ryms många små inriktningar av olika slag bland annat inriktningar till driftschef inom lantbruk, hovslagare, skogsbrukstekniker och trädgårdsmästare. Det finns inga skillnader mellan de få inriktningar som går att jämföra med undantag för *Allmän utbildning i lantbruk* där alla hade arbete efter sin examen 2017, vilket är en ökning jämfört med 2016.

Andelen som har ett arbete som överensstämmer helt eller till största delen med utbildningen ligger på 68 procent 2017 vilket är den högsta nivån hittills. Andelen har varierat mellan åren.

Diagram 29 Arbetets överensstämmelse med utbildningen, Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske

Det har inte funnits några skillnader mellan könen vad gäller arbetets överensstämmelse med utbildningen under de senaste åren. Det går inte att jämföra inrikes födda med utrikes födda då utrikes födda är för få inom området.

Om vi breddar frågan till att innefatta även områden som utbildningen var riktad mot och inte bara arbetets överensstämmelse med utbildningen, så går det inte att urskilja några skillnader mellan de som uppger att de arbetar inom något av de områden utbildningen var riktad mot jämfört med frågan om arbetets överensstämmelse. Inte heller jämfört med det totala resultatet.

Hälften av de examinerade uppger att de helt eller i stor utsträckning fått lära sig det de behöver på utbildningen för att utföra nuvarande arbete. Ytterligare 36 procent uppger att de till viss del fått lära sig det de behöver. Detta är i likhet med det totala resultatet.

När det gäller användningen av det man lärt sig uppger 61 procent att de helt eller i stor utsträckning använder sig av det de lärt sig på utbildningen i arbetet, vilket är högre än det totala resultatet som ligger på 50 procent. Ytterligare 27 procent uppger att de använder sig av det till viss del.

Fyra av tio arbetar hos en arbetsgivare de genomfört LIA hos vilket är lägre än det totala resultatet på 50 procent. Var femte examinerad återgår till sin tidigare arbetsgivare, vilket är i likhet med 2016 men högre än det totala resultatet där 13 procent återgår till sin tidigare arbetsgivare.

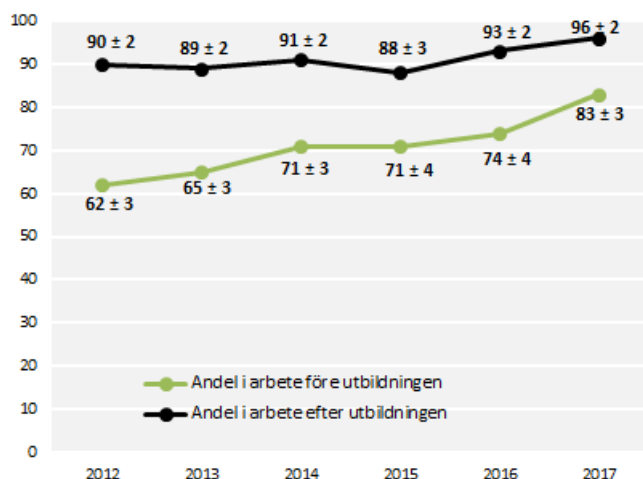
Åtta av tio examinerade hade arbete inom en månad efter examen och inom ett halvår hade nästan alla (95 procent) ett arbete.

Nästan alla, 96 procent, är nöjda med sin utbildning i helhet och resultatet har varit högt över tid.

3.2.4 Transporttjänster

Andelen som har ett arbete året efter examen från utbildningar inom Transporttjänster har legat högt och stabilt under åren. 2017 är andelen den högsta, 96 procent.

Diagram 30 Andel i arbete, Transporttjänster

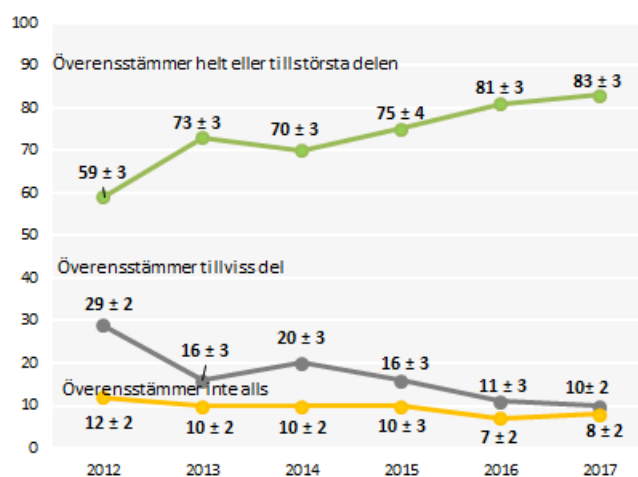
Sedan 2014 har det inte funnits några skillnader mellan könen. Det går inte att jämföra resultatet mellan inrikes födda och utrikes födda då det är för få utrikes födda som ingår i undersökningen inom området.

Inom området ryms inriktningar mot distributionslogistik och till speditör, kapten, trafikflygare, helikopterförare och lokförare. Den sistnämnda inriktningen är också den som dominerar området.

För merparten av utbildningarna är det svårt att dra några slutsatser eftersom de är små men när det gäller *Lokförareutbildningar* så har nästan alla examinerade ett arbete efter sin examen och så har det sett ut över tid. Även *Utbildningar mot distributionslogistik* har en hög andel examinerade som har ett arbete året efter examen, 92 procent.

Andelen som har ett arbete som helt eller till största delen överensstämmer med utbildningen har varit hög under åren. Sedan 2014 har den ökat årligen och 2017 uppnåddes den högsta andelen hittills, 83 procent. Det är betydligt högre än det totala resultatet som ligger på 68 procent.

Diagram 31 Arbetets överensstämmelse med utbildningen, Transporttjänster

Män har i högre grad än kvinnor haft ett arbete som överensstämmer helt eller till största delen med utbildningen under åren 2012–2016, men 2017 går det inte längre att urskilja någon skillnad mellan könen.

Om vi breddar frågan till att även innefatta områden som utbildningen var riktad mot och inte bara arbetet överensstämmer med utbildningen så framkommer inga skillnader mellan andelen som svarade att de arbetar inom något/några av de områden utbildningen var riktad mot jämfört med andelen som svarade att deras arbete överensstämmer helt eller till största delen med utbildningen.

Cirka 77 procent uppger att de helt eller i stor utsträckning fått lära sig det de behöver på utbildningen för att utföra sitt nuvarande arbete. Det är i likhet med 2016, men betydligt högre än det totala resultatet som ligger på 49 procent. Ytterligare 16 procent uppger att de till viss del fått lära sig det som behövdes för att utföra sitt nuvarande arbete.

När det gäller användningen av det man lärt sig uppger 72 procent att de helt eller i stor utsträckning använder sig av det man lärt sig på utbildningen i arbetet. Ytterligare 20 procent uppger att de använder sig av det till viss del.

Inom Transporttjänster finns den högsta andelen som arbetar hos en arbetsgivare de genomfört någon LIA hos. Andelen är betydligt högre än det totala resultatet, 77 procent, jämfört med 52 procent. Även 2016 var resultatet högt. Få återgår till sin tidigare arbetsgivare.

Närmare nio av tio examinerade hade arbete inom en månad efter examen, 87 procent, och 96 procent hade ett arbete inom ett halvår, vilket är högre än det totala resultatet där motsvarande andelar ligger på 79 procent respektive 92 procent.

Merparten, 93 procent, är nöjda med sin utbildning som helhet, vilket är i nivå med 2016.

Totalt ingår närmare 700 examinerade från dessa områden och tillsammans utgör de sex procent av samtliga som ingick i undersökningen. Under 2017 fanns det ingen utbildning som avslutades inom Miljövård och miljöskydd.

Eftersom dessa områden har relativt få examinerade får varje enskild persons svar för stor betydelse. Få svar medför också att resultaten blir mer osäkra med större konfidensintervall. På grund av detta bör man vara försiktig med att dra några slutsatser av jämförelser, speciellt mellan grupper och på frågor med flera svarsalternativ till exempel överensstämmelsen mellan arbete och utbildning. Av denna anledning redovisas här inte heller resultaten för varje enskilt område på samma sätt som för de stora och mellanstora områdena. Resultaten för de små områdena nämns i vissa fall under tidigare avsnitt men då istället övergripande. Resultaten för varje enskilt område finns uppdelade i resultattabellerna som finns publicerade på myndighetens webbsida myh.se/statistik.

3.3 Små utbildningsområden

De små utbildningsområdena inrymmer områden med färre än 300 examinerade. Till de små utbildningsområdena hör:

- Friskvård och kroppsvård
- Journalistik och information
- Juridik
- Miljövård och miljöskydd
- Pedagogik och undervisning
- Säkerhetstjänster
- Övrigt

4 Avslutande reflektion kring resultaten

Sannolikt är det flera orsaker som tillsammans bidrar till de goda och förbättrade resultaten i årets rapport, orsakerna kan vara många och det är komplext. Framförallt beror det på konjunkturläget och arbetsmarknadens efterfrågan på arbetskraft, men också på utbildningens kvalitet, anknytning till LIA (Lärande i arbete) med mera. I avsnitten nedan diskuteras delar av detta i relation till resultaten.

Antalet sysselsatta i åldersgruppen 16-64 år ökade under 2016. Arbetsmarknaden utvecklades starkt även i relation till att befolkningen i yrkesaktiv ålder fortsatte att öka, vilket avspeglades i att också sysselsättningsgraden i samhället ökade tydligt. Jobbtillväxten fördelades sig mycket jämt mellan könen. Efterfrågan på arbetskraft är således stark och sysselsättningen steg på bred front i ett såväl yrkesmässigt som geografiskt perspektiv. Totalt var drygt 4,7 miljoner sysselsatta under 2016.³

Arbetsförmedlingen skrev i juni 2017 i rapporten *“Var finns jobben? Bedömning till och med första halvåret 2018”* att den starka tillväxten av nya jobb även medfört ett mycket stort antal rekryteringar och under 2016 bokfördes drygt 1,4 miljoner jobböppningar på arbetsmarknaden vilket var i nivå med 2015. Även 2017 förväntades antalet rekryteringar bli mycket stort vilket innebär ett mycket stort antal jobböppningar enligt dem.

Enligt den ovan nämnda rapporten förväntas jobben öka starkt inom 12 av 15 yrkesområden. Allra starkast jobbtillväxt väntas inom Data/IT. Utvecklingen gynnar i stort sett samtliga typer av IT-specialister såsom olika kategorier av utvecklare, systemanalytiker och IT-arkitekter, testare och olika typer av IT-tekniker vilka alla är yrkesgrupper som varit eftertraktade på arbetsmarknaden under lång tid. Det är endast inom tre områden som sysselsättningen väntas minska och det är inom Transport, Tillverkningsarbete samt Naturbruk.

Att jobbtillväxten blir bred ur ett yrkesperspektiv även under 2017 innebär att det blir fler jobb såväl inom yrkesområden som domineras av yrken med krav på eftergymnasial utbildning som inom områden som i högre grad består av yrken som vanligtvis kräver gymnasieutbildning.⁴

Även Företagarna skriver om konjunkturen som fortsatt att utvecklats starkt och pekar på en fortsatt positiv konjunkturutveckling inom både tillverknings- och tjänsektorn. Även sysselsättningen inom småföretagen har ökat. Det främsta tillväxthindret enligt dem är bristen på lämplig arbetskraft. Mer än vart fjärde företag anser att svårigheterna att hitta lämplig arbetskraft utgör det största tillväxthindret. Det är den högsta andelen sedan högkonjunkturen 2007. En av utmaningarna kopplat till att hitta rätt kompetens handlar om att hitta någon med rätt egenskaper. Det handlar om utbildning, erfarenhet, ansvarstagande, kompetens och att jobba tillsammans.⁵

Under 2016 genomförde både Svenskt Näringsliv och Företagarna enkäter bland sina medlemmar där man bland annat frågade vilka effekter kompetensbristen får samt vilka metoder man har för att lösa de problem som den för med sig. Båda enkäterna visar att tillväxten i företagen hämmas och att man tvingas tacka nej till order om man saknar rätt kompetens. Respondenterna vittnar också om att man försöker lösa kompetensbristen på olika sätt till exempel genom att vidareutbilda befintlig personal, rekrytera från konkurrenterna, hyra in konsulter eller anställa utländsk arbetskraft. Alltfler svarar dock att de tvingas göra avkall på kompetenskrav. Det gäller framför allt att man i högre grad anställer nyutbildade personer, men även att man i högre grad uppger att man överväger att lära upp personer med rätt förutsättningar på plats.⁶

När vi har analyserat resultaten inom Data/IT och Teknik och tillverkning, som är de två stora områdena som haft störst betydelse för ökningen av det totala resultatet, är det svårt att se något entydigt och utmärkande.

Den goda konjunkturen samt det fortsatta och alltmer trängda rekryteringsläget tillsammans med att företagen till viss del ändrat strategier för rekrytering skulle kunna vara en förklaring till att allt fler examinerade från yrkeshögskolan får arbete. Idag anställer de i högre utsträckning nyutexaminerade och de lär själva upp personer för att de ska kunna få den kompetens som saknas. Arbetsförmedlingen nämner i sin rapport *“Var finns jobben? Bedömning till och med första halvåret 2018”* att arbetsgivarna framförallt efterfrågar personal med högskoleutbildning, men att de på senare tid även har efterfrågat utbildade från yrkeshögskolan i allt högre grad. Detta gäller inte minst inom Data/IT och inom Administration, Ekonomi och juridik.

³ Arbetsförmedlingen (2017), *Var finns jobben? Bedömning till och med första halvåret 2018*.

⁴ ibid.

⁵ Företagarna (2017), *Småföretagsbarometern*.

⁶ Svenskt Näringslivs rekryteringsenkät, mars 2016 och Företagarnas rapport, *Det är attityden dumbom*, november 2016.

Myndighetens arbete och insatser spelar sannolikt en roll för resultatet. Förändrat utbildningsutbud mellan åren är en sådan sak som troligtvis påverkat resultaten. Inom till exempel Data/IT är utbildningarna något mer homogena vilket kan tyda på att man i högre utsträckning börjat hitta vilka koncept som fungerar inom yrkeshögskoleutbildning inom utbildningsområdet. Fler examinerade inom färre inriktningar där resultatet ökat betydligt mellan åren har påverkat det totala resultatet inom Data/IT. Likaså spelar den geografiska placeringen roll. När det gäller Data/IT så var utbildningarna i hög grad förlagda till storstadsområdena där man kan se att konjunkturen gått uppåt och att det funnits rekryteringsbehov 2017.

Även myndighetens insatser gällande kvalitetsgranskning spelar sannolikt roll för det förbättrade resultatet avseende andelen examinerade som har arbete. De flesta utbildningsanordnare är nöjda med den kvalitetsgranskning som gjorts och vissa har påpekat att dialogen var givande och lärorik samt att den bidragit till att göra utbildningen bättre.

Arbetslivets kännedom om och förtroende för yrkeshögskolan är också viktigt för att arbetsgivare ska rekrytera arbetskraft från yrkeshögskoleutbildningarna. I det sammanhanget spelar även LIA en stor roll. När de examinerade gör sin LIA hos en arbetsgivare får de möjlighet att visa sina kunskaper och färdigheter. I Sverige förmedlas en övervägande del av alla arbeten genom informella kontakter vilket innebär att tillgången till nätverk kan vara avgörande för att en person ska kunna få ett arbete.⁷ De examinerade som haft en LIA hos en arbetsgivare som är i behov av rekrytering kan då ha lättare att få arbete eftersom de redan har en knuten kontakt till arbetsgivaren.

⁷ Arbetsförmedlingen (2016), Arbetsmarknadsutsikterna hösten 2016.

Rätt kompetens i rätt tid

Myndigheten för yrkeshögskolan

Myndigheten för yrkeshögskolan
Box 145, 721 05 Västerås
www.myh.se